

Kapitel 1: alfabetet

Alfabetiser følgende græske ord: γράμμα, ψυχή, δράμα, βίος, θέατρον, φιλοσοφία, λόγος, σύμμετρος, μουσική, ἄγγελος

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Skriv følgende navne med græske bogstaver:

1. Zeus _____
2. Hera _____
3. Afrodite _____
4. Paris _____
5. Athene _____

Καpitel 2: ἡ οἰκία ἐν ταῖς Ἀθήναις

ὁ Νικήρατος ἐστὶ πατήρ.
ὁ Νικήρατος ἐστὶν Ἀθηναῖος.

ἡ Κλεονίκη ἐστὶ μήτηρ.
ἡ Κλεονίκη ἐστὶν Ἀθηναῖς.

ὁ Αὐτόλυκος ἐστὶ τέκνον.
ὁ Αὐτόλυκος υἱός ἐστιν.

ἡ Μέλιττα τίτθη ἐστὶν.
ἡ Ἀντιγόνη παιδίον ἐστὶν.

ὁ Δάος ἐστὶ δούλος.
ὁ Δάος οὐκ ἐστὶν Ἀθηναῖος ἀλλὰ
Αἰγύπτιος.

ἡ Μανία ἐστὶ δούλη.
ἡ Μανία ἐστὶ Περσική.

Καὶ ὁ Ὀνήσιμος ἐστὶ δούλος.
ὁ Ὀνήσιμος ἐστὶ Σύρος.
ἐστὶ νέος δούλος.

ὁ Δάος, ἡ Μανία καὶ ὁ Ὀνήσιμος
δούλοι εἰσιν.

Καpitel 2: ἡ οἰκία ἐν ταῖς Ἀθήναις

ὁ Νικήρατος ἐστὶ πατήρ.
ὁ Νικήρατος ἐστὶν Ἀθηναῖος.

ἡ Κλεονίκη ἐστὶ μήτηρ.
ἡ Κλεονίκη ἐστὶν Ἀθηναῖς.

ὁ Αὐτόλυκος ἐστὶ τέκνον.
ὁ Αὐτόλυκος υἱός ἐστιν.

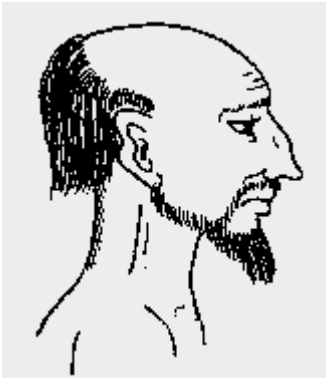
ἡ Μέλιττα τίτθη ἐστὶν.
ἡ Ἀντιγόνη παιδίον ἐστὶν.

ὁ Δάος ἐστὶ δούλος.
ὁ Δάος οὐκ ἐστὶν Ἀθηναῖος ἀλλὰ
Αἰγύπτιος.

ἡ Μανία ἐστὶ δούλη.
ἡ Μανία ἐστὶ Περσική.

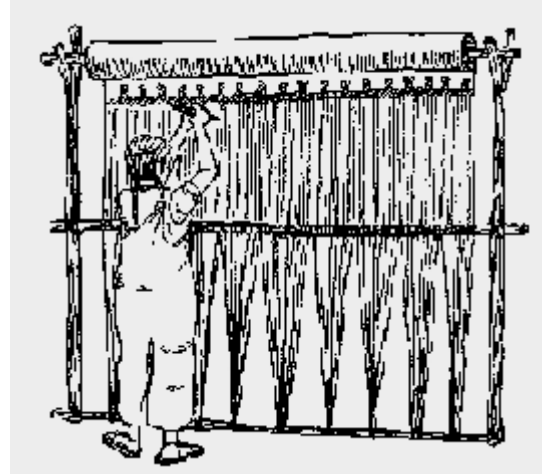
Καὶ ὁ Ὀνήσιμος ἐστὶ δούλος.
ὁ Ὀνήσιμος ἐστὶ Σύρος.
ἐστὶ νέος δούλος.

ὁ Δάος, ἡ Μανία καὶ ὁ Ὀνήσιμος
δούλοι εἰσιν.

ὁ Νικήρατος γράφει.

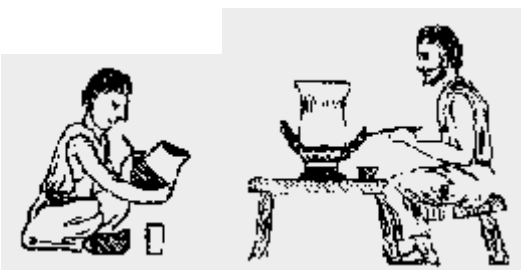
ἡ Κλεονίκη ὑφαίνει.

ὁ Αὐτόλυκος ἀναγιγνώσκει.

τὸ παιδίον ὀλολύζει.

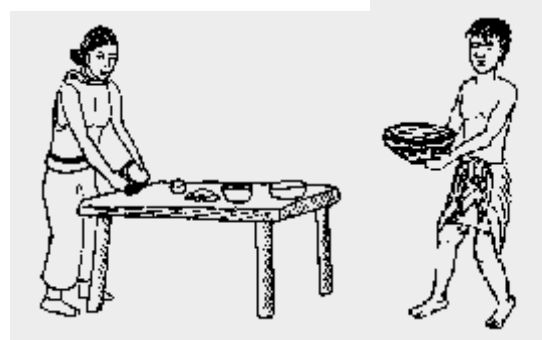
ὁ Νικήρατος καὶ ὁ Αὐτόλυκος
γράφουσιν.

ἡ Κλεονίκη καὶ αἱ δοῦλαι
ὑφαίνουσιν.

ὁ Δάος ἐργάζεται.

ὁ Δάος καὶ ἡ Μανία ἐργάζονται.

βλα βλα
βλα

ὁ Δάος λέγει.

ἡ Μανία καὶ ὁ Δάος διαλέγονται.

ἡ Ἀντιγόνη καθεύδει.

οἱ δούλοι πίνουν.

ὁ νέος δοῦλος ἔρχεται

ὁ Νικήρατος ἐστὶν πατήρ. ὁ Νικήρατος οὐκ ἐστὶ δοῦλος, ἀλλ' ἐλεύθερος. ὁ Νικήρατος ἐν ταῖς Ἀθήναις οἰκεῖ. Ἀθηναῖός ἐστιν. ὁ οἶκος ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἐστίν. ὁ Κεραμεικός ἐν Ἀθήναις ἐστίν. ὁ Νικήρατος ἐστὶν ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ κύριος.

ἡ Κλεονίκη ἐστὶν μήτηρ. ἡ Κλεονίκη ἐστὶν ἐλευθέρα. Καὶ ἡ Κλεονίκη ἐν Ἀθήναις οἰκεῖ. Κλεονίκη ὑφαίνει, καὶ αἱ δοῦλαι νοῦσι καὶ ἄδουσιν.

Καὶ ὁ Αὐτόλυκος ἐστὶν ἐλεύθερος. ἐστὶ τέκνον καλὸν καὶ ἀγαθόν. ὁ Αὐτόλυκος καὶ ἡ Ἀντιγόνη τέκνα καλὰ καὶ ἀγαθὰ εἰσιν. ὁ Αὐτόλυκος ἐν τῷ ὑπερώῳ ἀναγιγνώσκει. ἡ Ἀντιγόνη παίζει καὶ ἡ Μέλιττα ἐσθίει.

ὁ Νικήρατος καὶ ἡ Κλεονίκη ἐν τῷ οἴκῳ οἰκοῦσιν. πλούσιοι εἰσιν.

οἱ δοῦλοι οὐ πλούσιοι εἰσιν. εἰσὶν ἐν τῇ αὐλῇ. ἐργάζονται. νῦν δὲ ὁ νέος δοῦλος ἔρχεται.

δοῦλος slave
 νέος -α -ον ny
 ἔρχεται kommer
 ἀλλ' men
 ἐλεύθερος fri
 Ἀθηναίαι Athen
 ἐν ταῖς Ἀθήναις i
 Athen
 οἰκεῖ bor
 οἶκος ὁ hus
 Κεραμεικός
 Kerameikos (kvarter i
 Athen)
 κύριος ὁ herre
 καὶ også
 νοῦσι spinder
 ἄδουσιν synger
 τέκνον τό barn
 καλός -ή -όν smuk
 ἀγαθός -ή -όν god
 ἐν τῷ ὑπερώῳ på
 første sal
 παίζει leger
 ἐσθίει spiser
 ἐν τῷ οἴκῳ i huset
 πλούσιος -α -ον rig
 ἐν τῇ αὐλῇ i (husets
 inder-) gård
 νῦν nu

Διάλογος α': ο νέος δούλος

"οὗτος ἐστίν ὁ νέος δούλος," λέγει ὁ Νικήρατος.

"χαῖρε," λέγουσιν οἱ δούλοι. "τί ἐστι τὸ ὄνομά σοι;"

"χαίρετε," λέγει ὁ δούλος ὁ νέος. "τὸ ὄνομά μοι ἐστὶ
Ὀνήσιμος."

"πόθεν εἶ;" λέγουσιν οἱ δούλοι.

"εἰμὶ Σύρος," ἀποκρίνεται. "ὕμεῖς ἐντεῦθεν ἐστε;"

"οὐκ ἐντεῦθεν ἐσμέν," λέγουσιν ὁ Δάος καὶ ἡ Μανία.

"Αἰγύπτιος εἰμι," λέγει ὁ Δάος.

"ἀλλ' ἔγωγε Περσικὴ εἰμὶ," λέγει ἡ Μανία.

οὗτος
denne/dette
χαῖρε(τε) goddag, hej
τί hvad
ὄνομα τὸ navn
σοι dig, her: din/dit
μοι mig, her: min/mit
πόθεν hvorfra
εἶ du er
εἰμὶ jeg er
ἀποκρίνεται svarer
ἐντεῦθεν herfra
; = ?
(ὕμεῖς) ἐστε I er
ἐσμέν vi er
Αἰγύπιος egypter
ἔγωγε jeg (betonet)
Περσικὴ perser(inde)

Διάλογος β': ὁ κύριος

ὁ Ὀνήσιμος λέγει: "ὁ Νικήρατος κύριος ἀγαθός ἐστιν;"

Μανία: "μὰ Δία, ἀγαθός ἐστιν."

Ὀνήσιμος: "πολλὰ αἰτεῖ;"

Μανία: "πολλὰ, ἀλλὰ δίκαιος καὶ σοφός ἐστιν."

Ὀνήσιμος: "ἡ Κλεονίκη καλὴ ἐστὶν. καὶ ἀγαθὴ ἐστὶν;"

ἡ Μανία πρὸς τὸν Ὀνήσιμον βλέπει καὶ λέγει: "ἀγαθὴ τε
καὶ καλὴ ἐστὶν. ἐστὶ δὲ καὶ τὰ τέκνα καλὰ καὶ ἀγαθὰ."

ἀγαθός god
μὰ Δία ved Zeus!, jada
πολλὰ meget
αἰτεῖ kræver, forlanger
δίκαιος retfærdig
σοφός klog
πρὸς til, på
βλέπει ser
τε .. καὶ både og
καὶ og, også
δέ og, men

Grammatik

Morfologi:

Ord som **δοῦλος**, **δούλη** og **τέκνον** er substantiver. Et substantiv er enten maskulinum (δοῦλος), femininum (δούλη) eller neutrum (τέκνον). Sammen med et substantiv (inkl. egenavne) ses ofte den bestemte artikel, **ὁ** (maskulinum), **ἡ** (femininum) og **τό** (neutrum):

ὁ δοῦλος – ἡ δούλη – τὸ τέκνον

Både substantiverne og den bestemte artikel bøjes i kasus og i tal.

I dette kapitel har du mødt substantiver og den bestemte artikel i den kasus, der kaldes **NOMINATIV**, i både **SINGULARIS** og **PLURALIS**.

singularis: ὁ δοῦλος	ἡ δούλη	τὸ τέκνον
pluralis: οἱ δοῦλοι	αἱ δούλαι	τὰ τέκνα

Ord som **καλός** og **ἀγαθός** er adjektiver. Adjektiver bøjes i køn, kasus og tal, **καλός** (maskulinum), **καλή** (femininum) og **καλόν** (neutrum).

Substantivernes og den bestemte artikels bøjninger i femininum:

Methodos 2.1

	kun -ἡ	kun -α	blandet
nom sing	τιμῆ ἡ <i>ære</i>	χώρα <i>land</i>	θάλαττα α <i>hav</i>
akk sing	τιμῆν	χώραν	θάλατταν
gen sing	τιμῆς	χώρας	θαλάττης
dat sing	τιμῇ	χώρα	θαλάττῃ
nom pl	τιμαί αἱ	χωραι	θάλατται
akk pl	τιμάς	χωρας	θαλάττας
gen pl	τιμῶν	χωρῶν	θαλαττων
dat pl	τιμαῖς αις	χωραις	θαλάτταις

Methodos 2.2

	mask./(fem.)	neutrum
nom sing	λόγος <i>tale</i>	δώρον
akk sing	λόγον	δῶρον
gen sing	λόγου	δώρου
dat sing	λόγῳ	δώρῳ
nom pl	λόγοι	δῶρα
akk pl	λόγους	δῶρα
gen pl	λόγων	δώρων
dat pl	λόγοις	δώροις

Methodos 4

	den bestemte artikel		
	mask.	fem.	neutr.
nom sing	ὁ	ἡ	τό
akk sing	τόν	τήν	τό
gen sing	τοῦ	τῆς	τοῦ
dat sing	τῷ	τῇ	τῷ
nom pl	οἱ	αἱ	τά
akk pl	τούς	τάς	τά
gen pl	τῶν	τῶν	τῶν
dat pl	τοῖς	ταῖς	τοῖς

Verber, f.eks. ἔστιν og λέγουσιν bøjes i person og tal, tempus og diatese. De fleste verber har du set i 3. person singularis og 3. person pluralis, præsens, aktiv eller medium.

Verbet εἰμί ('jeg er') har du set i både 1., 2. og 3. person singularis og pluralis, præsens, aktiv.

Verbernes bøjning:

Methodos 7.6.1

regelmæssigt verbum	AKTIV		MEDIUM
tempus	præsens imperfektiv		præsens imperfektiv
person			
1.pers.sing.	-ω		-ομαι
2.pers.sing.	-εις		-ει/η
3.pers.sing.	-ει		-εται
1.pers.plur.	-ομεν		-ομεθα
2.pers.plur.	-ετε		-εσθε
3.pers.plur.	-ουσι(ν)		-ονται

Methodos 7.12.5

εἰμί er	1.p.sg.	εἰμί
	2.p.sg.	εἶ
	3.p.sg.	ἔστι(ν)
	1.p.pl.	ἔσμεν
	2.p.pl.	ἔστε
	3.p.pl.	εἰσί(ν)

Syntaks:

Subjekt, verballed og subjektsprædikat er de syntaktiske begreber, der arbejdes med i dette kapitel.

Subjekt

Subjekt og subjektsprædikat står i NOMINATIV – Methodos 13.1.

Er subjektsprædikatet et adjektiv, står dette i samme køn og tal som subjektet. Man siger, at adjektivet skal kongruere med det substantiv det siger noget om – Methodos 3.

Verballed

Verballedet retter sig i tal efter subjektet: står subjektet i singularis står verballedet også i singularis, står subjektet i pluralis står verballedet også i pluralis. Verbet skal kongruere med subjektet. Vær dog opmærksom på, at et subjekt i neutrum pluralis har verballed i singularis – Methodos 11.1.

Verber

Da verberne på græsk er forsynet med en personendelse, er det ikke nødvendigt at udtrykke subjektet explicit, hvis det ud fra sammenhængen er klart, hvem eller hvad der er subjekt. Man siger, at subjektet er implicit – Methodos 11.2.

De verber der i denne lektion optræder i den diatese, der hedder MEDIUM, er alle deponente, hvilket betyder, at de skal oversættes aktivt, f.eks. ὁ Δάος ἐργάζεται = Daos arbejder – Methodos 12.5.

Andet

Vær opmærksom på, at spørgsmålstegn (?) på græsk angives med semikolon (;) – Methodos 1.5.

Modsat på dansk er der ingen faste regler for ordstilling på græsk.

Καπίτελ 3: τὰ ἔργα

ὁ Νικήρατος πρὸς τὸ ἐργαστήριον ἔρχεται.

ὁ Νικήρατος καὶ ὁ Ὀνήσιμος πρὸς τὸ ἐργαστήριον ἔρχονται.

ὁ Νικήρατος καὶ ὁ Ὀνήσιμος νῦν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ εἰσὶν· ἐργάζονται.
πίθους οἱ μὲν ποιοῦσιν, οἱ δὲ γράφουσιν.

ἔργον –ου το arbejde, opgave, beskæftigelse

πρὸς til, mod

ἐργαστήριον –ου τό værksted

ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ 'i værkstedet'

πίθος –ου ὁ krukke

οἱ μὲν ... οἱ δὲ nogle ...andre

ποιοῦσιν gøre, laver

γράφουσιν maler, skriver

ή Κλεονίκη καὶ αἱ δοῦλαι
πρὸς τὴν κρήνην ἔρχονται.

κρήνη -ης ἢ kilde

ὁ Αὐτόλυκος καὶ ὁ παιδαγωγὸς
ἔρχονται πρὸς τὸν διδάσκαλον.

παιδαγωγὸς -ου ὁ opdrager, huslærer
διδάσκαλος -ου ὁ lærer

ὁ διδάσκαλος

ὁ Αὐτόλυκος καὶ οἱ φίλοι, οἱ πρὸς τὸν διδάσκαλον ἔρχονται, δέλτους ἔχουσιν. οἱ μὲν μύθους ποιοῦσι καὶ γράφουσιν, οἱ δὲ βιβλία ἀναγιγνώσκουσιν. τοτὲ μὲν σπουδαῖοί εἰσι, τοτὲ δὲ παίζουσιν. ὁ δὲ διδάσκαλος τὰ τέκνα γράμματα διδάσκει. ὁ μὲν διδάσκαλος μῦθον, ὃς πολὺ καλὸς ἐστὶ, λέγει, τὰ δὲ τέκνα ἀκούει. κόραι δ' οὐκ πρὸς τὸν διδάσκαλον ἔρχονται, ἀλλ' ὑφαίνουσι. ἐνίστε δὲ πρὸς τὴν κρήνην ἔρχονται.

φίλος -ου ὁ ven
ὄς, ἦ, ὅ som, der
(rel.pron.)
δέλτος -ου ἡ
skrivetavle
οἱ μὲν ... οἱ δὲ
nogle ... andre
μῦθος -ου ὁ historie,
myte
γράφουσιν skriver
βιβλίον -ου τό bog
ἀναγιγνώσκουσιν læser
τοτὲ μὲν ... τοτὲ δὲ
snart ... snart
σπουδαῖος -α -ον
flittig, alvorlig
παίζουσιν leger
δέ og, men (står som
nr. 2 i sætningen)
γράμμα -ατος το
bogstav
διδάσκει underviser
πολύ meget
καλὸς smuk
ἀκούουσιν lytter
κώρη, -ης ἡ pige
ἐνίστε undertiden

περὶ τοῦ ἐργαστηρίου

ὁ Νικήρατος πολλοὺς δούλους, οἱ ἐργάζονται, ἔχει. οἱ μὲν ἐν τῷ ἀγρῷ κέραμον ὀρύττουσιν καὶ πολὺν χρόνον ἔργάζονται. ἔπειτα δὲ τὸν κέραμον πρὸς τὸ ἐργαστήριον φέρουσιν. οἱ δὲ πῖθους πρῶτον μὲν ποιοῦσιν καὶ γράφουσιν, ἔπειτα δὲ πρὸς τὸν ἵπνον φέρουσιν. τήμερον δ' ὑδρίας γράφουσιν. καὶ ἄλλος τὴν Ἀθηνᾶν γράφει, ἄλλος γάμον.

ἡ Ἀθηνᾶ θεὰ ἐργαστική ἐστιν. καὶ ἐν ταῖς Ἀθήναις ἡ Ἀθηνᾶ ἱερόν ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἔχει. θεὰ γὰρ μεγίστη ἐστιν. ἐν δὲ τῇ ὑδρία, ἣν οἱ ἐργάται ποιοῦσιν, ἡ Ἀθηνᾶ δόρυ καὶ κόρυν ἔχει. ἐστὶ δὲ καὶ γλαῦξ ἐν τῷ ὤμῳ.

περὶ om
πολλοί mange
ὅς, ἧ, ὅ som, der (rel.pron.)
ἔχει har
ἐν τῷ ἀγρῷ i marken
κέραμος -ου ὁ ler
ὀρύττουσιν graver
πολὺν χρόνον længe
ἔπειτα derefter
φέρω bærer, bringer
πίθος -ου ὁ krukke
πρῶτον først
ποιέω laver
γράφω tegner, skriver
ἵπνός -οῦ ὁ onn
τήμερον i dag
ὑδρία -ας (vand)krukke
ἄλλος .. ἄλλος en .. en
anden
Ἀθηνᾶ -ᾶς ἡ (gudinden)
Athene
γάμος -ου ὁ bryllup

ἐργαστικός -η -ον
håndværks-
ἱερόν τό tempel
μέγιστος -η -ον størst
ἐργάτης -ου ὁ
håndværker
δόρυ -ατος τό spyd
κόρυν (akk.) hjelm
γλαῦξ -αυκος ἡ ugle
ἐν τῷ ὤμῳ på skulderen

K18.1 EROS, HEBE, HERAKLES, HYMENAIOS

ἐν δὲ τῷ γάμῳ εἰσὶ νύμφη καὶ νυμφίος. ἡ μὲν νύμφη
νέα ἐστίν, ὁ δὲ νυμφίος οὐ. ὁ νυμφίος τὴν νύμφην πρὸς τὸν οἶκον ἄγεται.

Διάλογος α': οἱ ἐργάται

- Γλαυκῶν ποῦ ἐστὶν ἡ μεγάλη ὑδρία;
 Ἴππίας τὴν ὑδρίαν γράφω. γράφω δὲ τὴν Ἀθηνᾶν .
 Γλαυκῶν ἔχει ἡ Ἀθηνᾶ ἀεὶ δόρου καὶ κόρου;
 Ἴππίας ἔχει πολλάκις. ἐστὶ γὰρ ἡ θεὰ τῆς μάχης.
 Γλαυκῶν τί δὴ ἡ γλαῦξ;
 Ἴππίας ἡ δὲ γλαῦξ σῆμα τῆς σοφίας ἐστίν. ἐστὶ
 γὰρ ἡ Ἀθηνᾶ καὶ θεὰ σοφωτάτη.
 Κρίτων ἀλλὰ ἐστὶ καὶ παρθένος. οὐ γὰρ
 νυμφεύει. ἐγὼ δὲ γάμον γράφω. ἐν δὲ τῷ
 γάμῳ ἡ νύμφη, ἡ καθίζει ἐν τῷ μέσῳ,
 δέχεται τὰ δῶρα, ἃ καλὰ ἐστίν.
 Ἴππίας ποῦ γράφεις τὸν νυμφίον;
 Κρίτων τὸν δὲ νυμφίον παρὰ τῇ νύμφῃ γράφω.
 καὶ πολλοὶ ξένοι ἐν τῷ γάμῳ πάρεισιν.
 Ἴππίας ἀλλὰ τί ποιοῦσιν οἱ ξένοι;
 Κρίτων δῶρα δὲ καλὰ φέρουσιν.
 Γλαυκῶν τὸν γάμον κάλλιστα γράφεις.

ἐν τῷ γάμῳ ved brylluppet
 νύμφη -ης ἡ brud
 νυμφίος -ου ὁ brudgom
 νέος -η -ον ung
 ἄγομαι hjemfører
 ἐργάτης -ου ὁ håndværker
 ποῦ hvor
 μέγας μεγάλη μέγα stor
 ἀεὶ altid
 πολλάκις ofte
 τῆς μάχης krigs-, krigens
 τί hvorfor
 δὴ dog
 σῆμα -ατος τό tegn, symbol
 τῆς σοφίας på visdom
 γὰρ for, nemlig
 σοφός -η -ον klog
 καὶ og, også
 παρθένος -ου ἡ jomfru
 νυμφεύω gifter mig
 ὅς ἢ ὁ som, der
 καθίζω sidder
 ἐν τῷ μέσῳ i midten
 δέχομαι modtager
 δῶρον -ου τό gave
 παρὰ τῇ νύμφῃ ved siden af
 bruden
 πολλοὶ mange
 ξένος ὁ gæst, fremmed
 πάρεμι er til stede
 τί hvad
 κάλλιστα meget smukt

Διάλογος β': ὁ διδάσκαλος

Διδάσκαλος	ἀτταταῖ, ὕστεροι ἔρχεσθε.
Τέκνα	βραδέως ἐρχόμεθα. ὁ γὰρ παιδαγωγὸς γέρων ἐστὶ καὶ βραδύς.
Διδάσκαλος	δέλτους καὶ καλάμους ἔχετε;
Τέκνα	ἔχομεν.
Διδάσκαλος	ἀκούετε. ἐγὼ μὲν μῦθον λέγω, ὑμεῖς δὲ τὸν μῦθον γράφετε.
Τέκνα	ὁ δὲ μῦθος δεινὸς ἐστίν;
Διδάσκαλος	πάνυ γε. ἀκούετε καὶ γράφετε·

ἀτταταῖ āh, for søren
 ὕστερος –α –ον sen
 βραδέως langsomt
 παιδαγωγός –οῦ ὁ
 opdrager (subst.)
 γέρων –οντος ὁ gammel
 (mand)
 βραδύς –εῖα –ύ langsom
 καλάμος –ου ὁ pen
 ἀκούω hører
 μῦθος –ου ὁ historie
 ὑμεῖς I
 δεινός –ή –όν uhyggelig,
 farlig
 πάνυ γε i høj grad, ja

Πάρις καὶ αἱ θεαί

ὁ Πάρις ποιμὴν ἐστίν. ὁ μὲν Ἑρμῆς πρὸς τὸν Πάριδα ἔρχεται. καὶ δὲ τρεῖς θεαὶ ἔρχονται. Πάρις δὲ πρὸς τὰς θεὰς – τὴν Ἥραν, τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὴν Ἀφροδίτην – βλέπει.

Πάρις	ἄρ' οὐ θεαὶ ἐστε;
Θεαί	καλαὶ θεαὶ ἐσμεν.
Ἑρμῆς	καλαὶ εἰσιν, ἀλλ' ἐρίζουσιν.
Πάρις	ἀλλὰ διὰ τί ἐρίζουσιν αἱ θεαί;
Ἑρμῆς	ἐρίζουσιν δὲ διὰ χρυσοῦν μῆλον. τὸ δὲ μῆλον γραφὴν ἔχει·
ΤΗΙ ΚΑΛΛΙΣΤΗΙ	
Πάρις	τίς θεὰ καλλίστη ἐστίν;
Ἑρμῆς	οὐκ οἶδα· ἀλλὰ σὺ ἐκλέγεις.
Πάρις	οἴμοι, φεῦ, φεῦ. οὐκ οἶδα τίς ἢ καλλίστη. μόνον γὰρ ἄνθρωπός εἰμι.
Ἑρμῆς	ἀλλὰ μὲν γὰρ κελεύει σε ὁ Ζεὺς.

ποιμὴν –ένος ὁ hyrde
 Πάριδα akk. af Paris
 τρεῖς tre
 βλέπω ser
 ἄρ' οὐ mon
 ἐρίζω skændes
 ἀλλ' = ἀλλά men
 διὰ τί på grund af hvad,
 hvorfor
 μῆλον –ου τό æble
 χρυσοῦς –ῆ –οῦν af guld
 γραφή –ῆς ἢ indskrift
 κάλλιστος smukkeste
 ΤΗΙ ΚΑΛΛΙΣΤΗΙ – til
 den smukkeste
 τίς hvem, hvilken
 οἶδα (jeg) ved
 ἐκλέγω udvælger
 οἴμοι jamen
 φεῦ φεῦ uha, uha
 μόνον kun
 ἄνθρωπος –ου ὁ
 menneske
 ἀλλὰ μὲν γὰρ jamen
 κελεύω befaler
 σε dig

(Πάρις λέγει πρὸς τὰς θεάς.)

- Πάρις χαῖρε, ὦ Ἥρα. σὺ ἡ καλλίστη εἶ;
Ἥρα πάνυ γε. ἐγὼ δὲ καὶ ἰσχυρά εἰμι. παρέχω
οὖν σοι δῶρον, στρατιάν.
- Πάρις τὸ δὲ δῶρον οὐ καλὸν ἐστίν. αἶ γὰρ
στρατιαὶ φέρουσι κινδύνους.
χαῖρε, ὦ Ἀθηνᾶ, τί σὺ παρέχεις;
Ἀθηνᾶ σοφίαν παρέχω.
- Πάρις τὸ δὲ δῶρον οὐ καλὸν ἐστίν. ἡ γὰρ
σοφία οὐ φέρει ἡδονάς.
χαῖρε, ὦ Ἀφροδίτη, τί σὺ λέγεις;
Ἀφροδίτη ἐγὼ παρέχω τὴν Ἑλένην τὴν καλήν. ἄρ'
οὐ καλὸν δῶρόν ἐστιν;
- Πάρις καλὸν ἐστίν. καλλίστη οὖν εἶ καὶ σοὶ
παρέχω τὸ μῆλον.
(ἡ μὲν Ἀφροδίτη χαίρει, ἡ δὲ Ἥρα καὶ ἡ
Ἀθηνᾶ οὐ χαίρουσιν.)

ὦ (bruges ved tiltale;
oversættes ikke)
πάνυ γε i høj grad, ja
ἰσχυρός -ά -όν magtfuld
παρέχω giver
σοί (til) dig
δῶρον -ου τό gave
στρατιά -ᾶς ἡ hæ

κίνδυνος -ου ὁ fare
τί hvad

ἡδονή -ῆς ἡ nydelse

οὖν altså, dermed
χαίρω har det godt, er glad

K4.5 HERA, ATHENE, APHRODITE, EROS, HERMES, PARIS

Grammatik

Morfologi:

Substantiverne og den bestemte artikel optræder i dette kapitel nu også i den kasus, der hedder AKKUSATIV:

	(ὁ δοῦλος)	(ἡ κρήνη)	(τὸ τέκνον)
akkusativ sing	τὸν δοῦλον	τὴν κρήνην	τὸ τέκνον
akkusativ pl	τοῦς δούλους	τὰς κρήνας	τὰ τέκνα

Substantivernes og den bestemte artikels bøjninger:

Methodos 2.1

	kun -η	kun -α	blandet
nom sing	τιμῆ <i>ære</i>	χώρα <i>land</i>	θάλαττα <i>hav</i>
akk sing	τιμῆν	χώραν	θάλατταν
gen sing	τιμῆς	χώρας	θαλάττης
dat sing	τιμῇ	χώρᾳ	θαλάττῃ
nom pl	τιμαί	χώραι	θάλατται
akk pl	τιμάς	χώρας	θαλάττας
gen pl	τιμῶν	χωρῶν	θαλαττῶν
dat pl	τιμαῖς	χώραις	θαλάτταις

Methodos 2.2

	mask./(fem.)	neutrum
nom sing	λόγος <i>tale</i>	<i>gave</i> δῶρον
akk sing	λόγον	δῶρον
gen sing	λόγου	δώρου
dat sing	λόγῳ	δώρῳ
nom pl	λόγοι	δῶρα
akk pl	λόγους	δῶρα
gen pl	λόγων	δώρων
dat pl	λόγοις	δώροις

Methodos 4

	den bestemte artikel		
	mask.	fem.	neutr.
nom sing	ὁ	ἡ	τό
akk sing	τόν	τήν	τό
gen sing	τοῦ	τῆς	τοῦ
dat sing	τῷ	τῇ	τῷ
nom pl	οἱ	αἱ	τά
akk pl	τούς	τάς	τά
gen pl	τῶν	τῶν	τῶν
dat pl	τοῖς	ταῖς	τοῖς

Det samme gør sig gældende for adjektiverne, der følger substantivernes bøjning. Men udover grundformen – som kaldes positiv – ses enkelte adjektiver nu også i superlativ, som kan kendes på mærket *-τατος*.

Methodos 3.5

Mange regelmæssige adjektiver gradbøjes på følgende måde:

positiv	komparativ <i>-τερος</i> (1.-2. dekl.)	superlativ <i>-τατος</i> (1.-2. dekl.)
δίκαιος <i>retfærdig</i>	δικαιό-τερος <i>mere/meget retf.</i>	δικαιό-τατος <i>mest/meget retf.</i>

Der findes dog også en række uregelmæssige adjektiver, f.eks. *κάλλιστος* *smukkest*.

Ligesom adjektiverne bøjes DET RELATIVE PRONOMEN også i køn, tal og kasus. Det relative pronomen følger også adjektivernes bøjningsmønster, og kan generelt holdes ude fra den bestemte artikel ved at det – modsat den bestemte artikel – har accent.

Methodos 6.1

det relative pronomen			
	mask.	fem.	neutr.
nom sing	ὁς	ἡ	ὅ
akk sing	ὄν	ἡν	ὄ
gen sing	οῦ	ἧς	οῦ
dat sing	ὧ	ἧ	ὧ
nom pl	οἱ	αἱ	ἅ
akk pl	οὓς	ἄς	ἅ
gen pl	ῶν	ῶν	ῶν
dat pl	οἷς	αἷς	οἷς

Verberne vil nu optræde i ALLE PERSONER, både i aktiv og i medium.

Methodos 7.6.1

regelmæssigt verbum	AKTIV		MEDIUM
tempus	præsens imperfektiv		præsens imperfektiv
person			
1.pers.sing.	-ω		-ομαι
2.pers.sing.	-εις		-ει/η
3.pers.sing.	-ει		-εται
1.pers.plur.	-ομεν		-ομεθα
2.pers.plur.	-ετε		-εσθε
3.pers.plur.	-ουσι(ν)		-ονται

Udover disse former optræder også den form af verbet, der kaldes IMPERATIV (bydemåde). På græsk findes denne form i både singularis og pluralis.

Methodos 7.9

	AKTIV		MEDIUM
imperativ			
2.pers.sing.	-ε		-ου
2.pers.plur.	-ετε		-εσθε

Syntaks:

Direkte objekt og adverbialled er de nye syntaktiske begreber i dette kapitel.

Direkte objekt i akkusativ

Det direkte objekt i en sætning står i den kasus, der kaldes AKKUSATIV – Methodos 11.3 og 13.3.

Præposition + akkusativ

Denne kasus bruges desuden sammen med præpositioner; en præposition + dens styrelse (som regel et substantiv eller et pronomen) udgør en præpositionsforbindelse, der i den syntaktiske analyse er et adverbialled – Methodos 11.7.

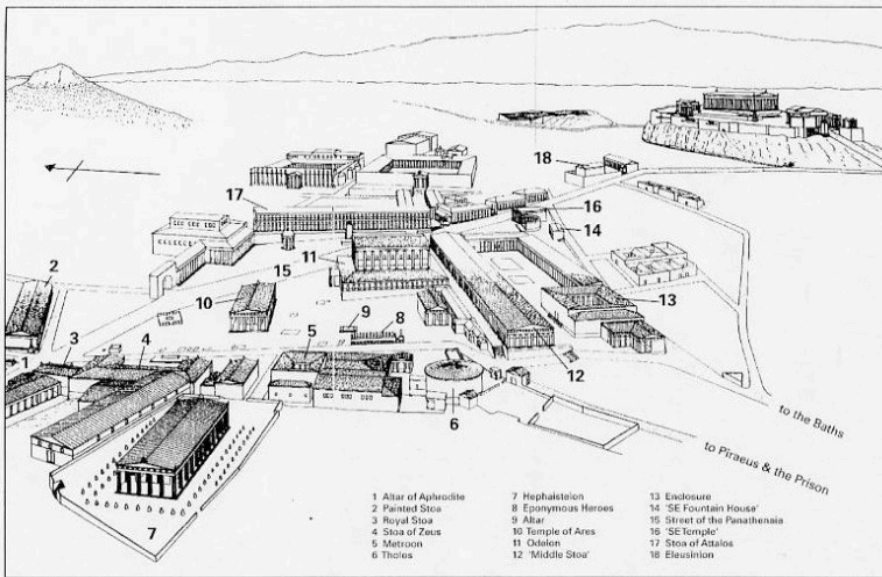
Det relative pronomen

I forbindelse med det relative pronomen (henførende stedord) taler man om et korrelat. Korrelatet er det ord, som pronominet henfører til. Det relative pronomen står i samme køn og tal som korrelatet, men hvilken kasus pronominet står i afhænger af, hvilket led i sætningen det er. Det relative pronomen indleder en relativsætning. I den syntaktiske analyse er en relativsætning samme led som sit korrelat – Methodos 6.1 og 15.2.

Orddannelse

Bemærk at der ud fra en ord-stamme, f.eks. εργ-, kan dannes flere ord med beslægtede betydninger: ἔργον *arbejde/værk*, ἐργάζομαι (*jeg*) *arbejder*, ἐργαστήριον *værksted*, ἐργάτης (*en*) *arbejder*. Vær opmærksom på at ordet, også overskriften οἱ ἐργάται (Διάλογος α΄) er et maskulinumsord. Det bøjes imidlertid efter 1. deklination (Methodos 2.1).

Καпитel 4: ή άγορά

▲ Fig. 11. Reconstruction of the Agora in AD 150

ή Κλεονίκη και αί
δούλαι πρὸς τήν
άγοράν έρχονται.

ό γεωργός πωλεί. φαίνει τὰ μήλα.
φαίνων τὰ μήλα πωλεί.

ή δούλη άγοράζει. βλέπει τὰ μήλα.
βλέπουσα τὰ μήλα άγοράζει.

ἐν τῇ ἀγορᾷ

ἐν τῇ ἀγορᾷ πολλοὶ ἄνθρωποι εἰσιν. ὁ δὲ γεωργὸς ἐν τῇ ἀγορᾷ ὦν φαίνει τὰ μῆλα καὶ ἐθέλει πωλεῖν. πολλοὶ δ' ἀγοράζουσιν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ πωλοῦσιν, ἐπειδὴ τὰ τοῦ γεωργοῦ μῆλα καλὰ ἐστίν. ὁ δὲ γεωργὸς ἐκ τοῦ ἀγροῦ μῆλα καθ' ἡμέραν φέρει. ἔωθεν δὲ χρή εἰς τὴν ἀγορὰν ἔρχεσθαι. εἰ μὲν πολλὰ πωλεῖ, σπεύδει οἴκαδε. εἰ δ' οὐ, δεῖ ἐν τῇ πόλει καθεύδειν.

ἡ μὲν δούλη καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ οὔσα τὰ μῆλα βλέπει, ὁ δὲ γεωργὸς τὴν δούλην βλέπει. ὁ δὲ γεωργὸς ἐθέλει πωλεῖν, καὶ φαίνων τὰ μῆλα λέγει· μῆλα καλὰ, νέα καὶ ἡδέα. βλέπουσα δ' ἡ δούλη τὰ τοῦ γεωργοῦ μῆλα ἐθέλει ἀγοράζειν.

ἐν τῇ ἀγορᾷ på
markedet
γεωργὸς –οῦ ὁ bonde
ὦν impf. partc. mask.
af εἰμί
φαίνω viser
ἐθέλω vil, ønsker
πωλέω sælger
ἀγοράζω køber
ἐπειδὴ fordi
ἐκ τοῦ ἀγροῦ fra
marken/landet
καθ' ἡμέραν hver dag
ἔωθεν om morgenen
χρή det er nødvendigt
εἰς til
εἰ hvis
πολλὰ meget
σπεύδω skynder sig
οἴκαδε hjem
ἐν τῇ πόλει i byen
καθεύδω sover
οὔσα impf. partc. fem.
af εἰμί
βλέπω ser
ἡδύς –εῖα –ύ sød

Διάλογος α': ἀγοράζειν ἢ σαίρειν

ὁ δὲ Νικήρατος ἐν τῇ ἀγορᾷ ὦν τὸν Ὀνήσιμον βλέπει.

Νικήρατος χαῖρε, Ὀνήσιμε. τί ἐν τῇ ἀγορᾷ εἶ;

Ὀνήσιμος ἡ κυρία μῆλα ἐθέλει.

Νικήρατος ἀλλὰ καὶ τὴν αὐλήν σαίρειν δεῖ. τί οὐ σαίρεις;

Ὀνήσιμος πρῶτον μὲν ἀγοράζω, ἔπειτα δὲ εὐθὺ σαίρω.

Νικήρατος εὖ. χαῖρε.

Ὀνήσιμος χαῖρε.

ἡ eller
κυρία –ας ἡ fru
αὐλή –ῆς ἡ
gården
σαίρω fejer
εὐθὺ straks
εὖ godt

Διάλογος β': ὁ γεωργός

ὁ δὲ Ὀνήσιμος ἐθέλων τὰ μῆλα ἀγοράζειν πρὸς τὸν γεωργὸν ἔρχεται.

Γεωργός δεῦρο. τί ἐθέλεις;

Ὀνήσιμος μῆλα καλὰ ἐθέλω. ἔχεις;

Γεωργός μάλιστα. ταῦτα τὰ μῆλα καλὰ τε καὶ ἡδέα ἐστίν.
πόσα ἐθέλεις;

Ὀνήσιμος δεῖ δέκα ἀγοράζειν.

Γεωργός λαβέ.

δεῦρο herhen
οὔτος, αὐτή,
τούτο denne,
dette, disse 6.5
τε ... καὶ både .. og
πόσος hvor
meget/mange
δέκα ti
λαβέ værsgo

Διάλογος γ': ὁ μῦθος περὶ τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀφροδίτης

ὁ δὲ Νικήρατος πρὸς τὸ ἐργαστήριον σπεύδει. σπεύδων
δὲ τὸν Ἀδείμαντον ἐν τῇ ἀγορᾷ βλέπει. ὁ δ' Ἀδείμαντος
ὁ τοῦ Νικηράτου φίλος ἐστίν. ἐκ δὲ Πειραιῶς ἐστίν.
ἔρχομενοι πρὸς τὸ τοῦ Νικηράτου ἐργαστήριον
διαλέγονται·

Ἀδείμαντος χαῖρε, ὦ Νικήρατε, ποῖ σπεύδεις;

Νικήρατος χαῖρε, ὦ Ἀδείμαντε, πρὸς τὸ ἐργαστήριον
ἔρχομαι.

ἔρχόμενοι πρὸς τὸ τοῦ Νικηράτου ἐργαστήριον
διαλέγονται·

Νικήρατος τί ἐν ταῖς Ἀθήναις ποιεῖς;

Ἀδείμαντος χρηματίζω.

ὁ δὲ Ἀδείμαντος τὸ τοῦ Ἡφαιστοῦ ἱερὸν βλέπων λέγει·

Ἀδείμαντος τίνοσ τοῦτο τὸ ἱερόν;

περὶ om
Ἄρης –εως ὁ Ares
ἐκ Πειραιῶς fra Piræus
διαλέγομαι samtaler
ποῖ hvorhen
χρηματίζω handle, lave
business
τίς τίνοσ hvem, hvis
οὔτος αὐτή τοῦτο
denne/dette

Νικήρατος ἔστι δὲ τοῦ Ἡφαίστου, τοῦ τῶν θεῶν
χαλκέως. γινώσκεις τὸν μῦθον περὶ τοῦ
Ἄρεως καὶ τῆς Ἀφροδίτης;
Αδείμαντος οὐχί.
Νικήρατος λέγει ποτὲ ὁ Ἥλιος πρὸς τὸν Ἡφαιστον ὅτι
ὁ Ἄρης τῆς Ἀφροδίτης ἐρά. ὁ δὲ Ἡφαιστος,
ὃς πόσις τῆς Ἀφροδίτης ἐστι, ὑποπτος
γινόμενος δεσμούς λεπτοὺς ὡς ἀράχνια
ποιεῖ ὑπὲρ τῆς κλίνης. ὁ δ' Ἄρης καὶ ἡ
Ἀφροδίτη συνέρχονται καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτοὺς
αἰροῦσιν. οἱ δ' οὐ δύνανται κινεῖσθαι. ὁ δ'
Ἡφαιστος τοὺς ἄλλους θεοὺς καλεῖ. οἱ δὲ
θεοὶ βλέποντες γελῶσιν.

χαλκεύς –έως ὁ smed
γινώσκω kender
οὐχί nej
ποτε engang, på et
tidspunkt
ὅτι at
ἐράω er forelsket i
(+gen)
πόσις, -ιος ὁ
ægtemand
ὑποπτος –η –ον
mistænsom
γίγνομαι bliver
δεσμός –οῦ ὁ bånd
λεπτός –ή –όν fin
ἀράχνια –ων τά
spindelvæv
ὡς ligesom
ὑπὲρ over
κλίνη –ης ἡ seng
συνέρχομαι mødes
αὐτοὺς dem
αἰρέω fanger
δύναμαι kan
κινέω bevæge (sig)
ἄλλος –η –ο anden
καλέω kalder på
γελάω griner, ler

Grammatik

Morfologi:

Substantiverne og den bestemte artikel optræder i dette kapitel nu også i den kasus, der hedder GENITIV:

	(ὁ δούλος)	(ἡ κρήνη)	(τὸ τέκνον)
genitiv sing	τοῦ δούλου	τῆς κρήνης	τοῦ τέκνου
genitiv pl	τῶν δούλων	τῶν κρήνων	τῶν τέκνων

(I skal indtil videre kun lære 1. og 2. deklination samt den bestemte artikel. Af og til vil der optræde substantiver efter 3. deklination, men dem vender vi tilbage til.)

Methodos 2.1

	kun -η	kun -α	blandet
nom sing	τιμῆ <i>ære</i>	χώρα <i>land</i>	θάλαττα <i>hav</i>
akk sing	τιμῆν	χώραν	θάλατταν
gen sing	τιμῆς	χώρας	θαλάττης
dat sing	τιμῇ	χώρᾳ	θαλάττῃ
nom pl	τιμαί	χώραι	θάλατται
akk pl	τιμάς	χώρας	θαλάττας
gen pl	τιμῶν	χωρῶν	θαλαττῶν
dat pl	τιμαῖς	χώραις	θαλάτταις

Methodos 2.2

	mask./((fem.)	neutrum
nom sing	λόγος <i>tale</i>	<i>gave</i> δῶρον
akk sing	λόγον	δῶρον
gen sing	λόγου	δώρου
dat sing	λόγῳ	δώρῳ
nom pl	λόγοι	δῶρα
akk pl	λόγους	δῶρα
gen pl	λόγων	δώρων
dat pl	λόγοις	δώροις

Verbalformer

Verberne optræder nu også i nye former, nemlig i den form (den modus) der kaldes **INFINITIV** og i den modus, der kaldes **PARTICIPIUM**. Både infinitiv og participium findes i aktiv og medium.

Infinitiv:	aktiv	medium
	-ειν	-(ε)σθαι

Participium:	aktiv	medium
mask:	-ων	-μενος
fem:	-ουσα	-μενη
neu:	-ον	-μενον

Et participium opfører sig som et adjektiv i den forstand, at det bøjes i køn, tal og kasus alt efter hvilket ord participiet hører sammen med. Ovenfor er endelserne angivet i nominativ singularis. Participierne i medium bøjes på samme måde som adjektiverne efter 1. og 2. deklination, det aktive participium i femininum bøjes som 1. deklination, mens maskulinum og neutrum aktiv bøjes efter 3. deklination (mere herom senere).

Participium i aktiv og medium*Methodos 7.7*

imperfektiv aktiv			
	mask.	fem.	neutr.
nom sg	λύ-ων	λύ-ουσα	λῦ-ον
akk sg	λύ-οντα	λύ-ουσαν	λῦ-ον
gen sg	λύ-οντος	λυ-ούσης	λύ-οντος
dat sg	λύ-οντι	λυ-ούση	λύ-οντι
nom pl	λύ-οντες	λύ-ουσαι	λύ-οντα
akk pl	λύ-οντας	λυ-ούσας	λύ-οντα
gen pl	λυ-όντων	λυ-ουσῶν	λυ-όντων
dat pl	λύ-ουσι(ν)*	λυ-ούσαις	λύ-ουσι(ν)*

imperfektiv medium			
nom sg	λυ-όμενος	λυ-ομένη	λυ-όμενον
akk sg	λυ-όμενον	λυ-ομένην	λυ-όμενον
gen sg	λυ-ομένου	λυ-ομένης	λυ-ομένου
dat sg	λυ-ομένῳ	λυ-ομένη	λυ-ομένῳ
nom pl	λυ-όμενοι	λυ-όμεναι	λυ-όμενα
akk pl	λυ-ομένους	λυ-ομένας	λυ-όμενα
gen pl	λυ-ομένων	λυ-ομένων	λυ-ομένων
dat pl	λυ-ομένοις	λυ-ομέναις	λυ-ομένοις

Syntaks:

I denne lektion er der væsentlig ny grammatik, nemlig brugen af participier (tillægsformer) og infinitiv (navnemåde).

Det imperfektive participium svarer til lang tillægsform, men er meget mere brugt på græsk end på dansk. Når der på græsk bruges et imperfektivt participium angiver det, at den handling der beskrives i participiet sker samtidig med handlingen i det finite verballed i sætningen. I *Methodos 7.7* er participierne angivet i henholdsvis maskulinum, femininum og neutrum i nominativ samt genitivsformerne - også i de tre køn.

På dansk forbindes en lang række verber (f.eks. kan, skal, vil, ønsker etc.) med en infinitiv, der udtrykker den egentlige handling. På græsk forholder det sig på samme måde. I den syntaktiske analyse kan man med fordel slå de to dele sammen til et verballed (eller tage infinitiven som direkte objekt).

Verberne δεῖ og χρεῖ, der begge betyder "det er nødvendigt", kaldes upersonlige verber og findes kun i 3. person singularis. Sammen med sådanne upersonlige verber optræder infinitiv også, men her vil infinitiven stå som subjekt for det upersonlige verbum.

Genitiv

Genitiv bruges til at knytte substantiver sammen, til at markere en sammenhæng eller et tilhørsforhold; i den syntaktiske analyse vil genitiven være samme led som det substantiv den er knyttet til – Methodos 13.4.1.

Desuden har en række verber objekt i genitiv – Methodos 13.4.2.

Genitiv bruges derudover sammen med en række præpositioner – Methodos 9 og 13.4.3.

På græsk er især verbet εἶμι ofte underforstået. At udelade verballeddet kaldes 'ellipse' – Methodos 11.

I dette afsnit optræder verberne ἐρᾶ og γελῶσιν. Endelserne ser en smule anderledes ud end tidligere, hvilket skyldes, at disse tilhører gruppen af vokalstammer (stammen er det der er tilbage, når personendelsen er fjernet) – Methodos 7. 10 og 7.10.1.

Vær opmærksom på, at en kort vokal i slutningen af et ord kan udelades og erstattes med en apostrof, når det efterfølgende ord begynder med en vokal, f.eks. δ' οὐ - Methodos 1.5

Καπίτελ 5: τὸ γυμνάσιον

ἐν τῷ γυμνασίῳ

ὁ δὲ Αὐτόλυκος τῷ παιδαγωγῷ ἔπεται πρὸς τὸ γυμνάσιον, ὃ ἄγχι τῆς ἀγορᾶς ἐστίν. ἐν δὲ τῷ ἀποδυτηρίῳ ἀποδύει καὶ τὰ εἴματα παραδίδωσι τῷ παιδαγωγῷ, ὃς αὐτὰ ἐν τῇ ἀποθήκῃ παρατίθησιν. ἔπειτα δὲ πρὸς τὴν παλαιστραν ἔρχονται. ἐκεῖ δὲ οἱ ἐν τῷ γυμνασίῳ νέοι γυμνάζουσι σπουδῇ. ἡ δὲ γυμνασία τοῦ παιδοτρίβου χαλεπὴ ἐστίν. οἱ μὲν περὶ δίσκου καὶ δρόμου καὶ ἀκοντίσεως καὶ πάλης καὶ παγκρατίου σπουδάζουσιν· οἱ δὲ ἐπὶ τῶν βάθρων ἀναπαύονται. οἱ δὲ βέλτιστοι πρὸς τὰ Ὀλύμπια γυμνάζονται.

ὁ δὲ Αὐτόλυκος καθ' ἡμέραν γυμναζόμενος δίσκῳ καὶ δρόμῳ τῶν ἄλλων ὑπερφέρει. ὥστε βούλεται ποτε τῶν Ὀλυμπίων μετέχειν. μετὰ δὲ τὴν γυμνασίαν λούεται ἐν τῷ βαλανείῳ.

ἔπομαι følger (m.dativ)
 ἄγχι nær (m. gen.)
 ἀποδυτήριον τό
 omklædningsrum
 ἀποδύω klæder sig af
 εἴματα –ων τά tøj
 παραδίδωμι rækker
 ἀποθήκη ἢ skab
 παρατίθημι lægger
 παλαιστρα –ης ἢ
 sportsplads
 ἐκεῖ der
 γυμνάζω træner
 σπουδῇ ivrigt
 γυμνασία –ας ἢ træning
 παιδοτρίβης –ου ὁ
 træner
 χαλεπός –ῆ –όν streng
 δίσκος –ου ὁ diskos
 δρόμος –ου ὁ løb
 ἀκόντισις –εως ἢ
 spydkast
 πάλη –ης ἢ brydning
 παγκράτιον –ου τό fri
 brydning
 σπουδάζω er optaget af
 βάθρον –ου τό bænk
 ἀναπαύομαι hviler mig
 βέλτιστος –η –όν bedst
 Ὀλύμπια –ων τά de
 olympiske lege
 ὑπερφέρω overgår (m.
 gen.)
 βούλομαι ønsker
 μετέχω deltage i (m.
 gen.)
 μετὰ (m. akk.) efter
 λούω vasker
 βαλανεῖον –ου τό bad

Διάλογος α': ἐν τῷ ἀποδυτηρίῳ

ὁ δ' Αὐτόλυκος καὶ ὁ παιδαγωγός εἰσιν ἐν τῷ ἀποδυτηρίῳ. μετὰ δὲ τὸ λουτρὸν ὁ Αὐτόλυκος τὸ ἱμάτιον οὐ βλέπειν δύναται·

Αὐτόλυκος ποῦ ἐστὶν τὸ ἐμὸν ἱμάτιον;
 Παιδαγωγός ἐνταῦθα. λαβέ.
 Ἐρμογένης σὸν ἐστίν; τοῦτο τὸ ἱμάτιον ἐμὸν ἐστίν.
 Αὐτόλυκος ἀλλὰ μὲν τοι αὐτὸ γινώσκω.

ὁ δὲ Ἐρμογένης τῷ Αὐτολύκῳ τὸ ἱμάτιον παραδίδωσιν.

ἔρχονται δὲ πρὸς τὸν οἶκον ὁ Αὐτόλυκος καὶ ὁ παιδαγωγός. ὁ δὲ παιδαγωγός λέγει τὸν μῦθον τὸν περὶ Ἀταλάντης·

ἡ Ἀταλάντη ἐν τῇ ὕλῃ οἰκεῖ. ἐστὶ γὰρ νύμφη τῆς Ἀρτέμιδος. πάνυ δὲ ταχὺ τρέχει καὶ μόνον ἐθέλει νυμφεύεσθαι, ὅς θᾶπτον αὐτῆς τρέχει. οὔσα δὲ πάνυ καλὴ πολλοὺς μνηστῆρας ἔχει. οἱ δὲ μνηστῆρες ἀγωνίζονται, πολλοὶ δὲ οὐ νικῶσι καὶ ἀποκτείνονται. ἐστὶ γὰρ νύμφη δεινὴ.

καὶ δὲ τῷ Ἴππομένει ἡ Ἀταλάντη δοκεῖ καλὴ εἶναι. ἀλλὰ πρὶν αὐτὴν νικᾶν οὐ δύναται ἄγεσθαι. αἰτεῖ δὲ τὴν Ἀφροδίτην αὐτῷ βοηθεῖν, καὶ ἡ θεὰ αὐτῷ παρέχει τρία μῆλα χρυσᾶ. ὁ μὲν Ἴππομένης τρέχων τὰ μῆλα τῇ Ἀταλάντῃ προβάλλει, ἡ δὲ αὐτὰ ἀναλαμβάνει. ὁ δ' οὖν Ἴππομένης νικᾷ καὶ ἄγεται αὐτήν.

ὄλβιοι δὲ ὄντες οὐ μιμνήσκουσι χάριν ἔχειν τῇ Ἀφροδίτῃ, ἢ αὐτοὺς εἰς λέοντας ἀλλάσσει.

δύναμαι kan
 λουτρὸν –οῦ τό bad
 ἱμάτιον-ου τό tøj
 ἐμός –ἢ –όν min/mit
 ἐνταῦθα her
 σός –ἢ –όν din/dit
 ἀλλὰ μὲν τοι men altså
 γινώσκω kender

παραδίδωμι overgiver

ὕλη –ης ἢ skov
 πάνυ meget
 ταχὺ hurtigt
 τρέχω løber
 μόνον kun
 νυμφεύομαι gifter mig
 θᾶπτον hurtigere
 οὔσα imperf.partic. af εἶμι
 μνηστήρ –ἦρος ὁ bejler
 ἀγωνίζομαι kæmper
 νικάω vinder
 ἀποκτείνω dræber
 δεινός –ἢ –όν skrækkelig
 καί og, også
 Ἴππομένης –εως ὁ
 Hippomenes
 δοκέω forekommer
 πρὶν førend (m.inf.)
 ἄγω fører ἄγομαι
 hjemfører som brud,
 gifter mig med
 αἰτέω beder om
 βοηθέω hjælper (m. dat.)
 χρυσοῦς –ἢ –οῦν gylden
 προβάλλω kaster foran
 αὐτῇ for(an) hende
 ἀναλαμβάνω tage op
 ὄλβιος –ἢ –ον lykkelig
 μιμνήσκω husker
 χάρις –ιτος ἢ
 taknemmelighed
 λέων –οντος ὁ løve
 (λέοντας = akk.pl.)
 ἀλλάσσω forandrer

Grammatik

Morfologi:

Substantiverne og den bestemte artikel optræder i dette kapitel nu også i den kasus, der hedder DATIV:

nominativ	ὁ δούλος	ἡ Κλεονίκη	τὸ τέκνον
akkusativ	τὸν δούλον	τὴν Κλεονίκην	τὸ τέκνον
genitiv	τοῦ δούλου	τῆς Κλεονίκης	τοῦ τέκνου
dativ	τῷ δούλῳ	τῇ Κλεονίκῃ	τῷ τέκνῳ

Substantivernes og den bestemte artikels bøjninger:

Methodos 2.1

	kun -η	kun -α	blandet
nom sing	τιμῆ <i>ære</i>	χώρα <i>land</i>	θάλαττα <i>hav</i>
akk sing	τιμῆν	χώραν	θάλατταν
gen sing	τιμῆς	χώρας	θαλάττης
dat sing	τιμῇ	χώρᾳ	θαλάττῃ
nom pl	τιμαί	χώραι	θάλατται
akk pl	τιμάς	χώρας	θαλάττας
gen pl	τιμῶν	χωρῶν	θαλαττων
dat pl	τιμαῖς	χώραις	θαλάτταις

Methodos 2.2

	mask./ (fem.)	neutrum
nom sing	λόγος <i>tale</i>	<i>gave</i> δῶρον
akk sing	λόγον	δῶρον
gen sing	λόγου	δώρου
dat sing	λόγῳ	δώρῳ
nom pl	λόγοι	δῶρα
akk pl	λόγους	δῶρα
gen pl	λόγων	δώρων
dat pl	λόγοις	δώροις

(Også i dette stykke optræder en række substantiver efter 3. deklination (bøjning). I de fleste tilfælde ses glosen sammen med den bestemte artikel eller et adjektiv, så man på den måde kan ses, hvilken kasus ordet står i. 3. deklination vil vi gå i dybden med senere)

En række verber kaldes μ -verber, fordi 1. person singularis imperfektiv præsens aktiv har denne endelse:

1. person singularis	- μ	1. person pluralis	- $\mu\epsilon\nu$
2. person singularis	- ς	2. person pluralis	- $\tau\epsilon$
3. person singularis	- $\sigma\iota(\nu)$	3. person pluralis	- $\alpha\sigma\iota(\nu)$

(se Methodos 7.12.1)

Vokalstammer (verba contracta):

Verbet $\nu\kappa\acute{\alpha}\omega$ tilhører gruppen af vokalstammer, og derfor kan endelser se en smule anderledes ud, fordi stammevokalen og endelserne trækkes sammen:

$\nu\kappa\acute{\alpha}\text{-}\sigma\upsilon\sigma\iota$ bliver til $\nu\kappa\acute{\omega}\sigma\iota$

$\nu\kappa\acute{\alpha}\text{-}\epsilon\iota\nu$ bliver til $\nu\kappa\acute{\alpha}\nu$

$\nu\kappa\acute{\alpha}\text{-}\epsilon\iota$ bliver til $\nu\kappa\acute{\alpha}$

(se Methodos 7.10 og 7.10.1)

Syntaks:

Dativ

I denne lektion er vi nået til den kasus, der kaldes DATIV. Denne kasus bruges først og fremmest til at angive det indirekte objekt (hensynsled) – Methodos 13.5.1.

Dativ bruges derudover også til adverbielle led, både sammen med en præposition og i den adverbielle brug som kaldes instrumentalis. En instrumentalis angiver det middel (forstået i bred forstand) som tages i brug for at udføre den handling et verbum måtte udtrykke. Når vi skal oversætte en sådan dativ, bruger vi på dansk en præposition f.eks. "med" eller "ved hjælp af" – Methodos 9 og 13.5.2.

Relativt pronomen

Det relative pronomen optræder også i dette tekststykke. Husk, at det relative pronomen står i samme køn og tal som korrelatet (det ord, som det relative pronomen henfører til), men at kasus er afhængig af, hvilket led i sætningen pronominet er. Syntaktisk er hele relativsætningen (der er en adjektivisk sætning) samme led som dens korrelat – Methodos 15.2. Vær opmærksom på, at neutrumsformen i singularis nemt kan forveksles med den bestemte artikel i maskulinum, men det relative pronomen har accent, hvilket den bestemte artikel ikke har – Methodos 6.1.

Medium

Vi har tidligere set diatesen MEDIUM, men kun i forbindelse med såkaldte deponente verber (verber med aktiv betydning men mediums-form), men her ser vi nu også et

eksempel på et verbum, der både findes i aktiv og i medium, nemlig λούω, der betyder "jeg vasker"; optræder dette verbum derimod i medium, λούομαι, er betydningen "jeg vasker mig". Vær opmærksom på, at i det imperfektive aspekt bruges medium også som passiv (Methodos 12.5). Participierne findes også i medium, og de kan altid genkendes på mærket -μεν-.

Infinitiv

Konjunktionen πρίν indleder en adverbial (temporal) ledsætning, der har verballedet i infinitiv. Når vi skal oversætte til dansk er det nødvendigt at ændre infinitiven til en (her) præsens. Hvis subjektet for infinitiven er det samme som i hovedsætningen, vil det ikke være udtrykt explicit – Methodos 10.2.

Participier

Participierne opfører sig ligesom adjektiver, så hvis det ord participiet knytter sig til står i f.eks. pluralis, så vil participiet også stå i pluralis. Syntaktisk er participiet det samme led, som det ord det knytter sig til.

Καπίτελ 6: ἡ Ἀκρόπολις

ἡ Ἀκρόπολις ἐστὶ μέρος τῶν Ἀθηνῶν. ἐν δὲ τῇ Ἀκροπόλει πάλαι ἦν τὰ βασιλεία, ἀλλ' ἐν τῇ δημοκρατία μόνον κτήσις ἐστὶ τῶν θεῶν. ἐν δὲ τῇ Ἀκροπόλει πολλὰ ἱερά ἐστὶν. ὁ δὲ πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν ἀνερχόμενος βλέπει τὰ Προπύλαια, ἃ ἡ εἴσοδος τῆς Ἀκροπόλεως ἐστὶν. μετὰ δὲ τὰ Προπύλαια τὰ ἱερά μεγάλα, τὸ Ἐρέχθειον καὶ ὁ Παρθενῶν, βλέπεται. ἐν δὲ τῇ Ἀκροπόλει ὁ Παρθενῶν τὸ μέγιστον ἱερόν ἐστὶν.

τῆμερον δὲ ὁ Νικήρατος πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν ἀνέρχεται σὺν ξένῳ Ἀνακρέοντι, τῷ Ῥοδίῳ, ὃς ἐν Ἀθήναις διὰ τὰ Διονύσια ἐστὶν. θαυμάζουσι δὲ τὰ ἱερά καὶ τὰ ἀγάλματα καὶ τὰς εἰκόνας. τὰ πάντα γὰρ τῷ Ἀνακρέοντι δοκεῖ θαυμαστὰ εἶναι. ὁ δὲ Νικήρατος τῷ Ἀνακρέοντι τὸν Παρθενῶνα φαίνει καὶ ἄλλως τε καὶ θαυμάζουσι τὴν Ἀθήνην τοῦ Φειδίου φέρουσαν Νίκην ἐν τῇ δεξιᾷ καὶ ἀσπίδα ἐν τῇ ἀριστερᾷ.

μέρος –ους τό del
 πάλαι engang
 ἦν var (præet. af εἶμι)
 βασιλεία –ων τά kongeborg
 δημοκρατία –ας ἡ demokrati
 κτήσις –σεως ἡ ejendom
 ἱερόν –οῦ τό helligdom
 ἀνέρχομαι gār op
 Προπύλαια –ων τά Propylæerne
 εἴσοδος –ου ἡ indgang
 μέγας μεγάλη μέγα stor
 Ἐρέχθειον –ου τό Erechtheion
 Παρθενῶν –ῶνος ὁ Parthenon
 μέγιστος –η –ον størst
 τῆμερον i dag
 ξένος –ου ὁ gæst, fremmed
 Ἀνακρέων –οντος ὁ Anakreon
 διά på grund af (m. akk.)
 Ῥόδιος –α –ον rhoder, fra
 Rhodos
 Διονύσια –ων τά Dionysos-fest i
 Athen
 θαυμάζω beundrer
 ἄγαλμα –ατος τό statue
 εἰκών –όνος ἡ billede
 πᾶς πᾶσα πᾶν al, hel
 δοκέω forekommer
 θαυμαστός –ή –όν forunderlig
 ἄλλως τε καὶ især
 Φειδίας –ου ὁ Fidias (arkitekt og
 billedhugger)
 Νίκη –ης ἡ Nike, sejrsgudinden
 δεξιᾷ –ᾶς ἡ højre hånd
 ἀσπίς –ίδος ἡ skjold
 ἀριστερά –ᾶς ἡ venstre hånd

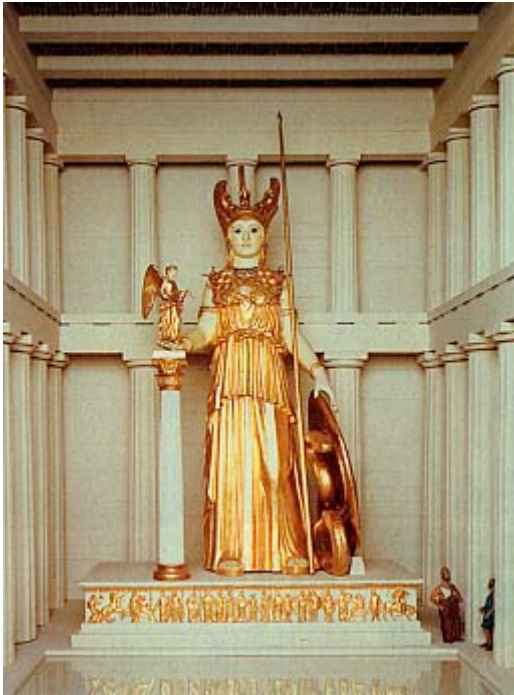
καὶ λέγει ὁ Νικήρατος· κελεύει ποτὲ ὁ
 Ζεὺς τὸν Ἥφαιστον τὴν κεφαλὴν εἰς δύο
 διατέμνειν. ὁ δ' Ἥφαιστος οὐκ ἐθέλει,
 ἀλλ' ὁ Ζεὺς λέγει ὅτι ἀπόλλυται ὑπὸ
 ᾠδίνων. ὁ δ' Ἥφαιστος πείθεται καὶ ἡ
 Ἀθήνη ἔνοπλος ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς
 πηδᾶ. ὁ μὲν Ἥφαιστος αὐτὴν δῶρον
 δέχεσθαι ἐθέλει, ἡ δ' ἐθέλει μένειν
 παρθένος.

οἱ δὲ δύο φίλοι περιπατοῦντες πρὸ τοῦ
 Ἐρεχθείου ἀναπαύονται. προσέρχεται δ'
 αὐτοῖς γέρον ἀγαματοπώλης, φέρων τὰ
 ᾠνια ἐν ταρσῶ. βλέπων δὲ τὸν γέροντα, ὁ
 Νικήρατος καλεῖ· δεῦρο, γέρον.

κελεύω befaler
 ποτε engang
 Ἥφαιστος -ου ὁ Hefaistos
 κεφαλὴ -ῆς ἡ hoved
 εἰς δύο i to
 διατέμνω deler
 ἀπόλλυμαι dø, går til
 ὑπὸ af (m.gen.)
 ᾠδὶς -ίνος ἡ fødselssmerte, ve
 πείθω overtaler πείθομαι adlyder
 ἔνοπλος -ον bevæbnet
 Ζεὺς Διὸς ὁ Zeus
 πηδᾶω springer
 δέχομαι modtager, får
 μένω forbliver
 παρθένος -ου ἡ jomfru
 περιπατέω går omkring
 πρὸ foran
 ἀναπαύομαι hviler mig
 προσέρχομαι nærmer mig (m. dat.)
 γέρον -οντος ὁ gammel (mand)
 (γέρον er vokativ)
 ἀγαματοπώλης -ου ὁ figursælger
 ᾠνια -ων τὰ varer
 ταρσός -οῦ ὁ kurv

Διάλογος α': ὁ ἀγαματοπώλης

- γέρων   χαίρετε, ὦ ἄνδρες. τί ἐθέλετε;
- Νικήρατος   χαῖρε. ἔχεις μνημεῖον τῷ φίλῳ τῷ ἐμῷ,
εἰκόνα τῆς Ἀθήνης ἢ ἄλλου θεοῦ;
- γέρων   ναί, ἔχω εἰκόνας πολλὰς τῆς Ἀθήνης.
ἐθέλεις ἀργυρᾶν ἢ κεραμεᾶν;
- Νικήρατος   (πρὸς τὸν Ἀνακρέοντα)
τίς σοι καλλίστη δοκεῖ;
- Ἀνακρέων   ἡ καλλίστη ἐστὶν ἢ τῷ ἀγάλματι τοῦ Φειδίου
μάλιστα ὅμοια ἐστίν.
- γέρων   τῇ μὲν ἀργυρᾷ ἀσπίς δαιδάλη, τῇ δὲ κεραμεᾷ
πέπλος καλός.
- Ἀνακρέων   φεῦ, δυσχερὲς αἰρεῖσθαι. μὰ τὸν Δία,
ὠνοῦμαι ἀμφοτέρως.

ἀνήρ, ἀνδρός ὁ mand
μνημεῖον -ου τό
souvenir
ναί (adv.) ja
ἀργυροῦς, -ᾶ, -οῦν
af sølv
κεραμεοῦς, -ᾶ, -οῦν
af ler
ὅμοιος, -α, -ον
lig(nende) (m.dat.)
δαιδαλος, -η, -ον
kunstfærdig
πέπλος -ου ὁ kjole
δυσχερής, -ές svær
αἰρέω tager,
medium vælger
μά ved (m. akk.)
ὠνόμομαι køber
ἀμφότερος -η -ον
begge

Διάλογος β': μῦθος περὶ τῆς Ἀθήνης καὶ τοῦ Ποσειδῶνος

- γέρων γινώσκετε τὸν μῦθον περὶ τῆς Ἀθήνης καὶ τοῦ Ποσειδῶνος;
- Νικήρατος γινώσκω, ἀλλὰ λέγε τοῦ ξένου χάριν.
- γέρων φασὶ γὰρ τὴν Ἀθήνην καὶ τὸν Ποσειδῶνά ποτε περὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως ἀγωνίζεσθαι. πρῶτον μὲν Ποσειδῶν τὴν τρίαينαν πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν βάλλει καὶ εὐθύς κρήνη ἐκχεῖται ἢ δ' Ἀθήνη, καὶ τῶν Ἀθηνῶν ἐπιθυμοῦσα, ἐλάαν ἄγχι τῆς κρήνης φυτεύει. ψῆφος δὲ μετὰ τῶν θεῶν γιγνομένη τῇ Ἀθήνῃ χαρίζεται ἢ γὰρ ἐλάα τὸ ὠφελιμώτατον δῶρον ἐστιν. οἱ μὲν θεοὶ πλήν τοῦ Διὸς τῷ Ποσειδῶνι, αἱ δὲ θεαὶ πᾶσαι τῇ Ἀθήνῃ εὐνοεῖν λέγονται. ὥστε ἡ Ἀθήνη μίᾳ ψήφῳ νικᾷ. καὶ τήμερον ἐν τῷ Ἐρεχθειῷ ἢ τε κρήνη καὶ ἡ ἐλάα βλέπονται.
- Ανακρέων τί ἄρα Ἐρεχθειον καλεῖται;
- Νικήρατος ἐστὶ γὰρ δόμος τοῦ Ἐρεχθέως.

Ποσειδῶν -ῶνος ὁ
Poseidon
χάριν for ... skyld
(m. gen.)
φημί siger Methodos
7.12.5
ἡμέτερος -α -ον
vores
πόλις -εως ἢ by
ἀγωνίζομαι
kæmper,
konkurrerer
τρίαйна -ης ἢ trefork
βάλλω kaster
εὐθύς straks
κρήνη -ης ἢ kilde
ἐκχέω hælder ud
ἐκχέομαι
strømmer ud
ἐπιθυμέω ønsker
(m.gen.)
ἐλάα -ας ἢ
oliventræ
φυτεύω planter
ψῆφος -ου ἢ
afstemning,
stemme
γίγνομαι bliver
χαρίζομαι falder ud
til fordel for
ὠφέλιμος -η -ον
nyttig
πλήν bortset fra
(m.gen.)
εὐνοέω støtter (m.
dativ)
εἷς μία ἔν en/et
Ἐρεχθειον -ου τό
Erechtheion
-templet
ἄρα så
δόμος -ου ὁ hus
Ἐρεχθέως -έως
Erechtheus, mytisk
konge af Athen

Grammatik

Morfologi:

I dette kapitel tager vi rigtig hul på substantiver og adjektiver, der bøjes efter 3. deklination. Der er en fælles bøjning for maskulinum og femininum og en for neutrum.

Kasusendelserne i 3. deklination er:

	mask./fem.	neutrum
nominativ singularis	-ς /ingen	ingen
akkusativ -	-α /-ν	ingen
genitiv -	-ος	-ος
dativ -	-ι	-ι
nominativ pluralis	-ες /-εις	-α
akkusativ -	-ας /-εις /-ς	-α
genitiv -	-ων	-ων
dativ -	-σι(ν)	-σι(ν)

Disse substantiver og adjektiver kan godt drille lidt, fordi nominativsformen ofte adskiller sig fra de øvrige former – Methodos 2.3 og 3.2

Guden Zeus bøjes på en lidt afvigende måde, nemlig **Ζεύς, Δία, Διός, Δί** i henholdsvis nominativ, akkusativ, genitiv og dativ singularis.

Sammensatte adjektiver som f.eks. **ἔν-οπλος** har en fælles form for maskulinum og femininum og en for neutrum. De bøjes som de øvrige adjektiver efter 2. deklination – Methodos 3.1 og 3.2

Adjektiverne **πολύς** og **μέγας** bøjes uregelmæssigt – Methodos 3.4

Adjektiver kan gradbøjes. Grundformen, der også kaldes 'positiv', er den form der skal slås op i ordbogen. Den højeste grad (eller 3. grad) hedder 'superlativ' og kan (når den bøjes regelmæssigt) genkendes på mærket **-τατος**. Alle superlativer - både regelmæssige og uregelmæssige - bøjes som adjektiverne i positiv efter 1. og 2. bøjning – Methodos 3.5 og 3.7

positiv	ὠφέλιμος	καλός
superlativ	ὠφελιμώτατος	κάλλιστος

Participierne i imperfektiv aktiv bøjes efter 1. deklination (femininum) og 3. deklination (maskulinum og neutrum) – Methodos 7.7

	maskulinum	femininum	neutrum
nominativ singularis	-ων	-ουσα	-ον
genitiv singularis	-οντος	-ουσης	-οντος

Vi skal nu se nærmere på den modus, der hedder IMPERATIV (bydemåde). Den bruges lige som på dansk, men vær opmærksom på, at på græsk findes imperativ både i singularis og pluralis. Man kan altså på verbet se, om man 'byder' til en eller til flere:

	aktiv	medium
2. person singularis	-ε	-ου
2. person pluralis	-ετε	-εσθε

(Som det fremgår af paradigmerne findes imperativ også i 3. person, men det er sjældent, at man støder på disse former). Når den gamle i *Διάλογος α'* siger **χαίρετε** er det fordi han her hilser på to personer, og når Nikeratos siger **χαίρε** skyldes det, at han kun hilser på en enkelt. Vær opmærksom på, at 2. person pluralis præsens har samme form som 2. person pluralis imperativ – Methodos 7.9.1-2 og 12.3.

Verbet *φημί* (jeg siger) bøjes uregelmæssigt – Methodos 7.12.5

Syntaks:

Akkusativ bruges til direkte objekt og, som vi tidligere har set. Visse verber kan forbindes med objekt og objektsprædikat. På dansk er vi ofte nødt til at tilføje et "som" eller "til", som f.eks. *δῶρον* i dette tekststykke – Methodos 11.6 og 13.3.1.

Men akkusativ kan også bruges adverbielt til at udtrykke bl.a. måde, hvilket vi har et eksempel på i næstsidste linie i *Διάλογος β'*, nemlig i *τί*. *τί* er det interrogative pronomen (spørgende stedord) i akkusativ neutrum – Methodos 13.3.2.

Visse adjektiver - især sådanne som betegner lighed og ulighed - forbindes ofte med en prædikatív datív – Methodos 13.5.3 ("Dativ i syntagmer").

Verbet *δοκεῖ*, "forekommer", kan optræde som et upersonligt verbum. Subjektet for et upersonligt verbum kan være enten en infinitiv, en 'akkusativ med infinitiv' eller en sætning. I dette tilfælde finder vi en akkusativ med infinitiv, nemlig *τὰ πάντα θαυμαστά εἶναι*. Akkusativ med infinitiv findes også på dansk, fx 'Jeg ser hende løbe', hvor 'hende' er akkusativ og 'løbe' er infinitiv. Denne konstruktion svarer ofte til en at-sætning (man kan også sige 'Jeg ser, at hun løber', med samme betydning som sætningen ovenfor). Når vi møder en akkusativ med infinitiv på græsk, er vi ofte nødt til at lave konstruktionen om til en at-sætning. – Methodos 11.1 og 12.4.4.

Præpositioner er der en del af i dette kapitel. Langt de fleste præpositioner kan styre flere kasus, og oversættelsen afhænger af den kasus, der følger efter præpositionen. I Methodos 9 findes en oversigt over de mest almindelige oversættelser. Præpositionen *ὑπό* + genitiv bruges efter passive former af verbet til at angive den 'logisk' aktive, den der udfører den handling, der udtrykkes i verbet.

Participier har vi tidligere set, men kun i nominativ. Participierne opfører sig lige som

adjektiver, d.v.s. at de bøjes i køn, tal og kasus alt efter hvilket ord de knytter sig til. Syntaktisk er participiet samt tilknyttede led samme led som det ord participiet lægger sig til.

Eder er en påkaldelse af overnaturlige magter; på græsk gøres dette ved sammen med et adverbium at sætte gudens navn i akkusativ, som det kan ses i udtrykket $\mu\acute{\alpha}$ Δία, der betyder "ved Zeus".

I den sidste del af teksten på side 41 findes en række konjunktioner, der alle sideordner. De kaldes 'parataktiske' konjunktioner, se Methodos 10.1.

Καπίτελ 7: τὸ θέατρον

οἱ δ' Ἑλληνες ἑορτὰς ἄγοντες ἔχαιρον. καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἤγετο τῷ Διονύσῳ ἑορτὴ, τὰ Διονύσια καλουμένη. ἐν δὲ τοῖς Διονυσίοις τραγωδίαι καὶ κωμωδίαι ἐδιδάσκοντο. πολλοὶ δὲ θεαταὶ ἤρχοντο πρὸς τὸ θέατρον τοῦ Διονύσου, τὸ ὑπὸ τῆς Ἀκροπόλεως κείμενον, καὶ τρεῖς μὲν ἡμέρας τραγωδίας, μίαν δὲ κωμωδίας ἐθεῶντο. οἱ μὲν βραβεῖς τὸν ἀγῶνα ἔκρινον, οἱ δὲ τραγωδοποιοὶ καὶ κωμωδοποιοὶ ἄθλα ἐφέροντο.

ἠνέγκετο δὲ ποτε ὁ Φίλιππος ἐν τοῖς Διονυσίοις τὰ πρωτεῖα· ὥστε ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Φιλίππου συμπόσιον ἐγένετο. οἱ οὖν συμπόται νύκτα ἐπιὸν τε καὶ ἔφαγον καὶ ἅμ' ἡμέρα τὸν οἶκον ἔλιπον. τῇ δὲ ὑστεραία πάλιν συνῆλθον. παρῆσαν δὲ οἱ τοῦ Φιλίππου φίλοι· Τιμῶν καὶ Πολεμῶν καὶ Νικήρατος καὶ Χαρμίδης καὶ Γλύκων καὶ Καλλίας. πίνοντες δὲ καὶ ἐσθίοντες περὶ τῶν ἐν τῇ ἑορτῇ γενομένων διελέγοντο.

Ἑλλήν –ηνος hellener, græker
 ἑορτή –ῆς ἡ fest
 ἄγω fører, holder
 χαίρω glæder mig, kan godt lide
 κατ' ἐνιαυτὸν hvert år
 τραγωδία –ας ἡ tragedie
 κωμωδία –ας ἡ komedie
 διδάσκω orfører
 θεατῆς –οῦ ὁ tilskuer
 κεῖμαι ligger
 τρεῖς τρία tre
 μία en
 θεάομαι ser (på)
 βραβεύς –έως ὁ dommer
 ἀγών –ῶνος ὁ konkurrence
 κρίνω afgør
 τραγωδοποιός –οῦ ὁ tragediedigter
 κωμωδοποιός –οῦ ὁ komediedigter
 ἄθλον –ου τό pris. præmie
 φέρω tager φέρομαι vinder
 φέρω aor. ἠνεγκον
 πρωτεῖα –ων τὰ førstepræmie
 συμπόσιον –ου τό drikkegilde
 γίγνομαι aor. ἐγενόμην bliver, sker
 συμπότης –ου ὁ festdeltager
 νύξ νυκτός ἡ nat
 πίνω aor. ἐπιὸν drikker
 ἐσθίω aor. ἔφαγον spiser
 ἅμ' ἡμέρα ved daggry
 λείπω aor. ἔλιπον forlader
 τῇ ὑστεραία den følgende dag
 πάλιν igen
 συνέρομαι aor. συνῆλθον
 mødes
 πάρ-εμι imperf.præt. παρ-ῆν
 er tilstede

Διάλογος α': τὸ συμπόσιον

Τίμων χθές οὐ παρῆν. τί ἐγένετο;

Πολεμῶν συμπόσιον ἦν διὰ τὴν νίκην τοῦ Φιλίππου καὶ πολλοὶ παρῆμεν. νύκτα δὲ ἐπίομεν τε καὶ ἐφάγομεν.

Νικήρατος καὶ Πολεμῶν ἀπὸ τῆς κλίνης ἔπεσεν.

Τίμων ἄρα ἔπεσες σύ;

Πολεμῶν ἔπεσον, ἀλλὰ οὐδεὶς πλὴν τοῦ Νικηράτου με πεσόντα εἶδεν. μὴ οὖν τοῖς ἄλλοις λέγε, Νικήρατε.

Τίμων πῶς ἦν ἡ ἐορτή;

Νικήρατος ἦλθε Συρακόσιός τις ἔχων ἀυλητρίδα ἀγαθὴν καὶ ὄρχηστρίδα καὶ παῖδα πάνυ γε ὠραῖον καὶ πάνυ καλῶς κιθαρίζοντα καὶ ὄρχούμενον. ταῦτα δὲ ποιῶν ἀργύριον ἐλάμβανεν.

Τίμων Πόλεμον, τίς σοι ἐδόκει κάλλιστος εἶναι;

Πολεμῶν ἡ μὲν ὄρχηστρίς καλῶς ἐκυβίστα, οἱ δὲ πάντες θαυμαστοὶ ἦσαν.

χθές i går
 εἰμί imperf.præet. ἦν er
 νίκη -ης ἡ sejr
 κλίνη ἡ bænk
 ἄρα (angiver
 spørgsmål)
 πίπτω aor. ἔπεσον
 falder
 σύ du
 οὐδεὶς -ενός ingen
 ὄραω aor. εἶδον ser
 μὴ ikke
 ἔρχομαι aor. ἦλθον
 kommer
 πῶς hvordan
 Συρακόσιος ὁ
 syrakuser
 ἀυλητρίς -ίδος ἡ
 fløjtespillerske
 ὄρχηστρίς -ίδος ἡ
 danserinde
 παῖς παῖδος ὁ dreng
 ὠραῖος -α -ον smuk
 καλῶς smukt
 κιθαρίζω spiller på
 cithar
 ὄρχεομαι danser
 ἀργύριον λαμβάνω
 får penge for
 τίς τίνος hvem
 σοι dig (dativ)
 δοκέω forekommer
 κυβιστάω slår flik-flak
 πᾶς πᾶσα πᾶν al, hel

Διάλογος β':

Χαρμίδης οὐ τὰς κωμωδίας εἶδον. καὶ σύ; αὐτὰς εἶδες;

Νικήρατος πάσας πέντε εἶδον καὶ τῆτες κάλλισται ἦσαν. τί δ' ὑμῖν δοκεῖ;

Γλύκων οὐκ οἶδα. τέρπομαι γὰρ μᾶλλον ταῖς τραγωδίαις.

Καλλίας καὶ δ' ἐγὼ πάσας πέντε εἶδον. τὴν τοῦ Ἀριστοφάνους προειλόμην. γελοία γὰρ ἦν.

Χαρμίδης εἶπε τί τὸ ὄνομα;

Καλλίας "οἱ βάτραχοι" καλεῖται. περὶ δὲ τοῦ Διονύσου ἄγεται. ἐπειδὴ δ' ἀπέθανον Σοφοκλῆς τε καὶ Εὐριπίδης, οἱ μέγιστοι τῶν τραγωδοποιῶν, οὐδεὶς τῷ Διονύσῳ ἐδόκει τραγωδίαν ἀγαθὴν ποιεῖν δύνασθαι. ἀπῆλθεν οὖν εἰς Ἄιδου τὸν Εὐριπίδην μετέρχεσθαι βουλόμενος. τὸν δ' Ἡρακλέα ὡς ἡγεμῶνα συνέλαβεν, ὅτι Ἡρακλῆς ἐξ Ἄιδου ποτὲ ζῶν ἀνήλθε. πολλοῖς δὲ συντυχόντες καὶ εἰς Ἄιδου ἀφικόντες οὐ μόνον τὸν Σοφοκλέα καὶ τὸν Εὐριπίδην, ἀλλὰ καὶ τὸν Αἰσχύλον, καὶ τραγωδοποιὸν ὄντα, ἠΰρον. πότερον δ' ἀναγαγεῖν ἀπορῶν – μόνον ἓνα ἐξῆν ἀναφέρειν – , ὁ Διόνυσος ἀγῶνα ἐποίει. στίχους δὲ ποιῶντες Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης τοῦ ἀγῶνος μετέσχον. μᾶλλον αὐτῷ χαρίζοντα τὸν μὲν Αἰσχύλον εἶλετο. τὸν δ' Εὐριπίδην ἐν Ἄιδου ἔλιπεν.

πέντε fem
 τῆτες i år
 ὑμῖν jer (dativ)
 οἶδα ved
 τέρπομαι kan lide (m. dat.)
 μᾶλλον snarere, hellere
 προ-αιρέομαι aor. προ-
 ειλόμην foretrækker
 γελοῖος -α -ον morsom
 φημί aor. εἶπον siger
 τί hvad
 βάτραχος ὁ frø
 ἄγω fører ἄγομαι handler om
 ἐπειδὴ da
 ἀποθνήσκω aor. ἀπέθανον dør
 οὐδεὶς -ένος ingen
 δύναμαι kan
 ἀπ-έρχομαι aor. ἀπῆλθον
 går bort til
 εἰς Ἄιδου til Hades' (hjem)
 μετ-έρχομαι henter
 βούλομαι vil
 Ἡρακλῆς -έους ὁ Herakles
 ὡς som
 ἡγεμῶν -ῶνος ὁ guide
 συν-λαμβάνω aor. συν-έλαβον
 medbringer
 ὅτι fordi
 ζῶ lever
 ἀν-έρχομαι aor. ἀν-ῆλθον
 kommer tilbage
 συν-τυγχάνω aor. συν-έτυχον
 møder (m. dat.)
 ἀφ-ικνέομαι aor. ἀφ-ικόμην
 (an)kommer
 οὐ μόνον...ἀλλὰ καὶ ikke
 kun...men også
 εὐρίσκω aor. ἠΰρον finder
 πότερον hvilken (af to)
 ἀν-άγω aor. ἀν-ήγαγον
 bringer tilbage
 ἀπορέω er i tvivl om
 εἰς ἐνός en
 ἔξεστι det er muligt
 ἀνα-φέρω fører tilbage
 στίχος ὁ vers
 μετ-έχω aor. μετ-έσχον deltager
 i (m. gen.)
 αὐτῷ ham (selv)
 χαρίζω behager
 αἰρέω aor. εἶλον tager, med.:
 vælger
 λείπω aor. ἔλιπον efterlader

Διάλογος γ': ὁ Διόνυσος καὶ ὁ Πενθεύς

Φίλιππος τραγωδίαν δεινὴν ποτε περὶ τοῦ
Διονύσου εἶδον.

Νικήρατος τίς δ' ὁ τραγωδοποιός;

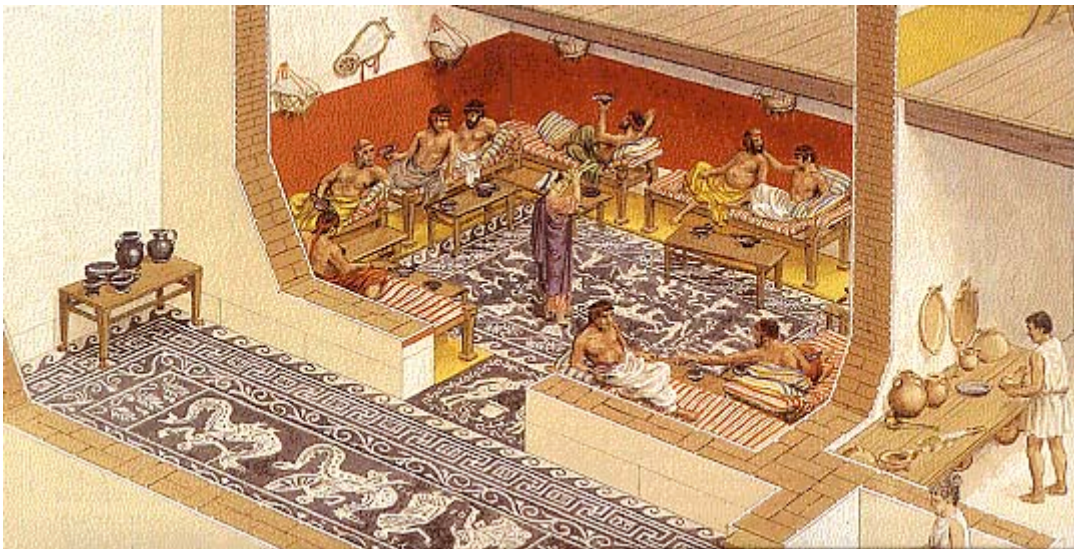
Φίλιππος ὁ Εὐριπίδης. ἐν δὲ τῇ τραγωδίᾳ ὁ
Πενθεύς τὸν Διόνυσον οὐ ὡς θεὸν
δέχεσθαι ἐβούλετο. οὐ δ' εἰδὼς ὅτι ὁ
Διόνυσός ἐστιν, αὐτὸν δέσμιον
συνέλαβεν. ὁ δὲ Διόνυσος τὸ
δεσμωτήριον φυγῶν τιμωρίαν ἔλαβεν.

Νικήρατος τί δ' ὁ Πενθεύς;

Φίλιππος ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ, Ἀγαυή, αὐτὸν λέοντα
νομίζουσα ἐσπάραξε, καὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ ἐπ' ἄκρον θύρσον πήξασα πρὸς
Θήβας ἤνεγκεν.

Νικήρατος οἴμοι.

δέχομαι godtager
εἰδὼς perf.partc. af οἶδα
"vidende"
ὅτι at
δέσμιος -α -ον lænket
συν-λαμβάνω aor. συν
-έλαβον tager til fange
δεσμωτήριον τὸ fængsel
φεύγω aor. ἔφυγον
flygter fra
τιμωρία ἡ hævn
λαμβάνω aor. ἔλαβον tager
μήτηρ μητρός ἡ mor
λέων -οντος løve
νομίζω mener, tager for
σπαράσσω aor. ἐσπάραξα
sønderrive
ἐπ' ἄκρον θύρσον øverst på
en thyrsos-stav
πήγνυμι aor. ἔπηξα fæstner
Θήβαι αἶ Theben
φέρω aor. ἤνεγκον bringer
οἴμοι åh!

Grammatik

Morfologi:

I de tidligere lektioner har de verbalformer, der er blevet præsenteret, alle været i det aspekt der kaldes imperfektiv, hvilket betyder, at handlingen ses som igangværende, uafsluttet eller gentaget. Den tempus, der er blevet lært, har været præsens. I denne lektion kommer vi så til PRÆTERITUM (datid). Præteritum imperfektiv kan genkendes to steder, nemlig på et augment **-ε**, som sættes foran verbets stamme (den imperfektive stamme), og på følgende personendelser.

IMPERFEKTIV	aktiv		medium	
	indikativ		indikativ	
	præsens	præteritum	præsens	præteritum
1. person singularis	-ω	-ον	-ομαι	-ομην
2. - -	-εις	-ες	-ει/η	-ου
3. - -	-ει	-ε(ν)	-εται	-ετο
1. person pluralis	-ομεν	-ομεν	-ομεθα	-ομεθα
2. - -	-ετε	-ετε	-εσθε	-εσθε
3. - -	-ουσι(ν)	-ον	-ονται	-οντο

Præteritum findes også i det aspekt, der hedder AORIST, og som betegner en afsluttet handling. Forskellige verber danner aorist på forskellige måder. En måde at danne aorist på er den, der kaldes 'stammeaorist', fordi verbets stamme ændres - ofte meget voldsomt. Til denne ændrede stamme tilføjes så augment og personendelser på samme måde som i imperfektiv. Der findes ingen aorist præsens. Andre verber danner en såkaldt sigma-aorist, fordi der til stammen tilføjes et sigma (σ).

AORIST	aktiv		medium	
	indikativ præteritum stamme- aorist		indikativ præteritum stamme- aorist	
	stamme- aorist	σ -aorist	stamme- aorist	σ -aorist
1. person singularis	-ον	-σα	-ομην	-σαμην
2. - -	-ες	-σας	-ου	-σω
3. - -	-ε(ν)	-σε(ν)	-ετο	-σατο
1. person pluralis	-ομεν	-σαμεν	-ομεθα	-σαμεθα
2. - -	-ετε	-σατε	-εσθε	-σασθε
3. - -	-ον	-σαν	-οντο	-σαντο

AORIST PARTICIPIUM

	aktiv participium		medium participium	
	stamme- aorist	σ-aorist	stamme- aorist	σ-aorist
maskulinum	-ων	-σας	-ομενος	-σαμενος
femininum	-ουσα	-σασα	-ομενη	-σαμενη
neutrum	-ον	-σαν	-ομενον	-σαμενον

(Methodos 7.7)

Syntaks:

I har tidligere set eksempler på den konstruktion der hedder 'akkusativ med infinitiv'. På græsk findes der også en konstruktion, der hedder 'akkusativ med participium'. De to konstruktioner fungerer på samme måde, nemlig med akkusativen som 'subjekt' og infinitiven eller participiet som 'verballed'. En 'akkusativ med participium' vil som regel stå som objekt for et sanseverbium (f.eks. ser). – Methodos 12.4.4.

Et aorist participium udtrykker noget afsluttet i forhold til hovedverbet, og den direkte oversættelse af et aorist participium er "havende..." og hvad verbet så betyder. Da det på dansk ofte vil blive en noget pudsigt oversættelse, kan man omskrive participiet til en ledsætning, der kan indledes med "efter at..." eller "da...".

Καπίτελ 8: Δελφοί

ὁ δὲ Νικήρατος τὸν Ἀνακρέοντα ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐδέξατο. ἐπεὶ δ' ἐδείπνησαν, ὁ Ἀνακρέων ἔλεξε ὅτι δοκεῖ αὐτῷ ἢ Ἀκρόπολις καλλίων Δελφῶν εἶναι. ὁ δὲ Νικήρατος τὸν φίλον περὶ Δελφῶν λέγειν ἐκέλευσεν. ὁ δὲ τὰ ἱερά καὶ τὸ θέατρον καὶ τὸ στάδιον καὶ τὰ ἀγάλματα εὐλόγησας τὸν μῦθον ἔλεγε·

Λητῶ γὰρ συνελθοῦσα Διὶ κατὰ τὴν γῆν ἄπασαν ὑφ' Ἑρας ἠλαύνετο, μέχρις εἰς Δῆλον ἐλθοῦσα γεννᾶ πρώτην Ἄρτεμιν. Ἄρτεμιδος δὲ μαιευούσης ὕστερον Ἀπόλλωνα ἐγέννησεν.

Ἄρτεμις μὲν οὖν θήραν ἀσκήσασα παρθένος ἔμεινεν, Ἀπόλλων δὲ τὴν μαντικὴν μαθὼν παρὰ Πανός, ἦκεν εἰς Δελφούς, χρησμοφδοῦσης τότε Θέμιδος· Πύθων δ' ὁ ὄφης, ὃς τὸ μαντεῖον ἐφρούρει, ἐκώλυεν αὐτὸν παρελθεῖν ἐπὶ τὸ χάσμα. τοῦτον δὲ ἀνελὼν ὁ Ἀπόλλων τὸ μαντεῖον παραλαμβάνει.

ἀκούσας δὲ τοῦτον τὸν μῦθον ὁ Νικήρατος τῷ Ἀνακρέοντι ἄλλον λέγειν ἐκέλευσεν· Νικήρατος ἄλλους δὲ μύθους γινώσκεις; Ἀνακρέων γινώσκω. ἐν δὲ Δελφοῖς πολλοὺς μύθους ἤκουσα. τὸν δὲ περὶ τοῦ Τιτυοῦ ἀκούειν ἐθέλεις; Νικήρατος πάνυ γε.

Δελφοί -ῶν (οἱ) Delfi
δέχομαι aor. ἐδέξαμην tage imod
ἐπεὶ da
δειπνέω spise middag
ὅτι at
καλός komp. καλλίων smuk
κελεύω aor. ἐκέλευσα befaler, beder
εὐλογέω aor. εὐλόγησα roser
Λητῶ -οῦς ἢ Leto
συν-έρχομαι aor. συν-ἦλθον er
sammen med (seksuelt)
Ζεὺς Διὸς ὁ Zeus
γῆ γῆς ἢ jord
ἄπας -πασα -παν al, hel
ὑφ' = ὑπό
Ἑρα ἢ Hera
ἐλαύνω driver, forfølger
μέχρις indtil
Δηλος -ου ἢ Delos
ἔρχομαι aor. ἦλθον kommer
γεννάω aor. ἐγέννησα føder
πρῶτος -η -ον først
Ἄρτεμις -ιδος ἢ Artemis
μαιεύω er jordemoder
ὕστερον derefter
Ἀπόλλων -ωνος ὁ Apollon
θήρα -ας ἢ jagt
ἀσκέω over sig i
μένω aor. ἔμεινα forbliver
μαντικὴ -ῆς ἢ spådomskunst
μανθάνω aor. ἔμαθον lærer
Πάν Πανός ὁ Pan
ἦκω kommer
χρησμοφδέω giver (synger)
orakelsvar
τότε på det tidspunkt
Θέμις -ιδος ἢ Themis
φρουρέω vogter
μαντεῖον -ου τό orakel
Πύθων -ωνος ὁ Python
ὄφης -εως ὁ slange
κωλύω forhindrer
παρ-έρχομαι kommer hen til
χάσμα -ατος τό kløft
οὔτος τούτου denne/dette
ἀν-αιρέω aor. ἀν-εἶλον dræber
παραλαμβάνω tager i besiddelse

Τιτυός

Απόλλων γὰρ ἀποκτείνει μετ' οὐ πολὺ καὶ
 Τιτυόν, ὃς ἦν υἱὸς Διὸς καὶ τῆς Ὀρχομενοῦ
 θυγατρὸς Ἑλάρης, ἣν Ζεὺς ὑπὸ γῆν
 ἔκρυψε, ὅτι τὴν Ἥραν ἔδεισεν. Ἑλάρη δὲ
 κυοφορήσασα παῖδα Τιτυὸν ὑπερμεγέθη
 εἰς φῶς ἀνήγαγεν. οὗτος δ' ἐρχομένην εἰς
 Δελφοὺς Λητῶ εἶδε καὶ ποθήσας
 ἐπισπᾶται. ἡ δὲ τοὺς παῖδας ἐπικαλεῖται,
 καὶ Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις κατατοξεύουσιν
 αὐτόν. κολάζεται δὲ καὶ μετὰ θάνατον·
 γύπες γὰρ αὐτοῦ τὴν καρδίαν ἐν Ἄιδου
 ἐσθίουσιν.

K6.1 ARTEMIS

ἀποκτείνω dræber
 μετ' οὐ πολὺ kort efter
 Τιτυός –οῦ ὁ Tityos
 ὃς ἦ ὄν som, der
 υἱὸς –ου ὁ søn
 τῆς Ὀρχομενοῦ θυγατρὸς
 Ἑλάρης Orchomenos' datter
 Elare
 κρύπτω aor. ἔκρυψα gemmer
 δείδω aor. ἔδεισα frygter
 κυοφορέω er gravid
 ὑπερμεγεθῆς –ές enorm
 φῶς –τός τό lys
 ἀν-άγω aor. ἀν-ήγαγον fører op
 Λητῶ akk. Λητώ
 ποθέω begærer
 ἐπισπᾶω trækker til ἐπισπᾶομαι
 trækker til mig
 ἐπι-καλέω tilkalder
 κατατοξεύω skyder med pile
 κολάζω straffer
 μετὰ efter
 θάνατος –ου ὁ død
 γύψ γυπός ὁ grib
 καρδία –ας ἡ hjerte
 ἐσθίω aor. ἔφαγον spiser

Νικήρατος καὶ ἐγὼ μῦθον περὶ Ἀπόλλωνος γινώσκω. τὸν δὲ περὶ
 Μαρσύου ἤκουσας;
 Ἀνακρέων οὐκ οἶδα. ἀλλὰ λέγε·

Μαρσύας

ἀπέκτεινε δ' Ἀπόλλων καὶ τὸν Ὀλύμπου
 παῖδα Μαρσύαν. οὗτος γὰρ εὐρών ἀλούς,
 οὐς ἔρριψεν Ἀθηνᾶ διὰ τὸ τὴν ὄψιν αὐτῆς
 ποιεῖν ἄμορφον, ἦλθεν εἰς ἔριν περὶ
 μουσικῆς Ἀπόλλωνι. τῆς δὲ κρίσεως
 γιγνομένης τὴν κιθάραν στρέψας
 ἠγωνίζετο ὁ Ἀπόλλων, καὶ ταῦτό ποιεῖν
 ἐκέλευσε τὸν Μαρσύαν· τοῦ δὲ Μαρσύου
 ἀδυνατοῦντος νικήσας ὁ Ἀπόλλων
 κρεμάσας τὸν Μαρσύαν ἔκ τινος ὑψηλῆς
 πίτυος, ἐκτεμὼν τὸ δέρμα οὕτως
 διέφθειρεν.

K5.1 Apollon

Ὀλύμπος -ου ὁ Olympos (et
 personnavn)
 παῖς παιδός ὁ barn
 Μαρσύας -ου ὁ Marsyas
 εὐρίσκω aor. ηἴρον finder
 ἀλός -οῦ ὁ fløjte
 ῥίπτω aor. ἔρριψα smider
 διὰ pà grund af
 τό ... ποιεῖν "det at den
 gjorde"
 ὄψις -εως ἡ udseende
 ἄμορφος -ον grim
 εἰς til
 ἔρις strid
 μουσική musikalitet
 κρίσις -εως ἡ vædekamp
 κιθάρα ἡ cithar
 στρέφω aor. ἔστρεψα vender
 ἀγωνίζομαι konkurrerer
 ταῦτό (= τὸ αὐτό) det samme
 κελεύω beder om
 ἀδυνατέω kan ikke
 νικάω vinder
 κρεμάννυμι aor. ἐκρέμασα
 hænger op
 ὑψηλός -ή -όν høj
 πίτυς -υος ἡ fyr, gran
 ἐκ-τέμνω aor. ἐκέτεμον flår
 δέρμα -ατος τό skind, hud
 οὕτως således
 διαφθείρω dræber

Grammatik

Morfologi:

I denne lektion fortsætter vi med sigma-aoristen.

AORIST	aktiv indikativ præteritum σ-aorist	medium indikativ præteritum σ-aorist
1. person singularis	-σα	-σαμην
2. - -	-σας	-σω
3. - -	-σε(ν)	-σατο

1. person pluralis	-σαμεν	-σαμεθα
2. - -	-σατε	-σασθε
3. - -	-σαν	-σαντο

(Methodos 7.9.1 og 7.9.2)

AORIST	aktiv participium - σ-aorist	medium participium - σ-aorist
maskulinum	-σας	-σαμενος
femininum	-σασα	-σασμενη
neutrum	-σαν	-σαμενον

(Methodos 7.7)

En række verber, hvis stamme ender på vokal α, ε eller ο, forlænger denne stammevokal foran sigmaet til henholdsvis η og ω (Methodos 7.10).

En sidste bemærkning til dannelse af sigma-aorist er de verber, hvis stamme ender på λ, μ, ν og ρ; de danner nemlig aorist uden sigma (men ellers med de samme endelser), men derimod forlænger stammevokalen, f.eks. μενω (imperfektiv) og ἔμεινα (aorist) (Methodos 7.3).

Bøjningen af Leto ser ud på følgende måde: Λητώ, Λητώ, Λητούς, Λητοῖ.

Præpositionen ὑφ' er lig med ὑπό; da ordet der følger efter præpositionen begynder med en vokal forsvinder slut-vokalen i præpositionen, og da ordet der følger efter er aspireret (har spiritus asper), så smitter denne aspiration (denne h-lyd) i dette tilfælde af på præpositionen, så konsonanten π (p) bliver til φ (ph) – Methodos 9

Syntaks:

ABSOLUT GENITIV er en konstruktion, der består af et substantiv eller pronomen og et participium - begge naturligvis i genitiv. Noget sådant kan vi ikke på dansk, så når vi skal oversætte en absolut genitiv, gør vi substantivet/pronominet til subjekt og participiet til verballed i en ledsætning, der indledes med "mens..." eller "idet...", hvis participiet er imperfektiv og "efter at..." eller "da...", hvis participiet er aorist. En absolut genitiv er et adverbialt led – Methodos 12.4.3 og 13.4.3

Ἀπόλλωνι er en instrumental dativ. Denne brug af dativ skal forstås meget bredt, dels den meget konkrete brug, som er angivet i Methodos 13.5.2, dels i en mere overført betydning, som eksemplet her.

Καπίτελ 9: ἡ Ἐλευσίς

κατ' ἐνιαυτὸν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πολλοὶ ἄλλοι πρὸς Ἐλευσίνα διὰ τὰ μυστήρια ἤρχοντο. τῆτες δὲ καὶ Νικήρατος καὶ Κλεονίκη καὶ τινες τῶν δούλων μετῆσαν.

Μανία τί ἐστὶν ἐν τῇ Ἐλευσίνι;

Κλεονίκη ἐν δὲ τῇ Ἐλευσίνι ἱερὸν ὀνομαστὸν τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Περσεφόνης ἐστίν.

Μανία τί ἐνταῦθα γίγνεται;

Κλεονίκη ἐν δὲ τῷ ἱερῷ ἑορτὴ τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Περσεφόνης ἄγεται. τὰ μὲν τέλη ἄρρητα ἦν, ὁ δὲ μῦθος οὐ·

Πλούτων γὰρ Περσεφόνην φιλήσας - Διὸς συνεργοῦντος - ἤρπασεν αὐτὴν κρύφα. Δημήτηρ δὲ μετὰ λαμπάδων νυκτὸς τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν τὴν θυγατέρα ζητοῦσα περιήρχετο. μαθοῦσα δὲ παρὰ τῶν ἐν Ἐρμιόνι οἰκούντων, ὅτι Πλούτων αὐτὴν ἤρπασεν, ὀργιζομένη θεοῖς κατέλιπεν οὐρανόν, ὁμοία δὲ γυναικὶ ἦκεν εἰς Ἐλευσίνα. καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ τὴν Ἀγέλαστον πέτραν ἐκάθισεν. ἔπειτα δὲ Δήμητρι ἐλθούσῃ πρὸς Κελεὸν τὸν βασιλεύοντα τότε Ἐλευσινίων, γυναικὲς τινες εἶπον καθέζεσθαι. γραῖά τις Ἰάμβη σκώψασα τὴν θεὸν ἐποίησε μειδιᾶσαι. διὰ τοῦτο ἐν τοῖς θεσμοφορίοις τὰς γυναικὰς σκώπτειν λέγουσιν.

Ἐλευσίς -ῖνος ἢ Eleusis
μυστήρια τὰ mysterie-fest
μέτεμι deltager
ὀνομαστός -ή -όν berømt
Δημήτηρ Δήμητρος ἢ Demeter
Περσεφόνη ἢ Persefone

τέλη τὰ ritualerne
ἄρρητος -η -ον hemmelig

Πλούτων -ωνος ὁ Pluto, Hades
φιλέω elsker, bliver forelsket i
συνεργέω hjælper med
ἀρπάζω griber, røver
κρύφα i al hemmelighed
μετά med
λαμπάς -άδος ἢ fakkell
νυκτὸς τε καὶ ἡμέρας både nat og dag
θυγάτηρ -τρός ἢ datter
ζητέω søger
περι-έρχομαι går omkring
Ἐρμιών -όνος ἢ Hermion (by)
ὀργίζομαι bliver vred på (m. dat.)
κατα-λείπω aor. κατ-έλιπον forlader
οὐρανός ὁ himmel
ὁμοῖος -α -ον lig, lignende(m.dat.)
γυνή γυναικός ἢ kvinde
ἦκω kommer
ἢ Ἀγέλαστος πέτρα Sørgeklappen
καθίζω sætter mig
Κελεός -ου ὁ Keleos (kongen)
βασιλεύω er konge over (m.gen.)
Ἐλευσίνιος -α -ον eleusiner, borger i
Eleusis
φημί aor. εἶπον siger
καθέζομαι sætter mig
γραῖα -ας ἢ gammel kone
Ἰάμβη -ης ἢ lambe
σκώπτω lave sjov, spøger
θεός -οῦ ἢ gudinde
μειδιάω griner
θεσμοφορία -ων τὰ Thesmoforie-
festen

καὶ Δημοφῶνα, ὃς τὸ παιδίον τοῦ Κελεοῦ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Μετανείρας ἦν, ἔτρεφεν ἢ Δημήτηρ παραλαβοῦσα. βουλομένη δὲ αὐτὸ ἀθάνατον ποιῆσαι, τὰς νύκτας εἰς πῦρ κατετίθει τὸ βρέφος. ἢ δὲ δούλη Πραξιθέα καθ' ἡμέραν παραδόξως αὐξανόμενον αἰσθομένη νυκτὸς ἐν τῷ πυρὶ κείμενον εἶδεν καὶ ἐβόησεν. διόπερ τὸ μὲν βρέφος τὸ πῦρ κατέκαυσεν, ἢ δὲ θεὰ αὐτὴν ἐξέφηεν.

ἢ δὲ Δημήτηρ Τριπτολέμῳ - τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν Μετανείρας παιδῶν - δίφρον πτηνῶν δρακόντων κατασκευάσασα τὸν πυρὸν ἔδωκεν. ὁ δὲ διὰ οὐρανοῦ αἰρόμενος τὴν ὅλην οἰκουμένην κατέσπειρεν.

K3.1 DEMETER, TRIPTOLEMOS

παιδίον –ου τό barn
 Δημοφῶν –ῶνος ὁ Demofon
 τρέφω orfostrer
 παρα-λαμβάνω aor. παρ- ἔλαβον
 tager til mig
 ἀθάνατος –ον udødelig
 πῦρ –ρός τό ild
 κατα-τίθημι lægger
 βρέφος –ους τό lille barn, baby
 παραδόξως forunderligt
 αὐξάνομαι vokser
 αἰσθάνομαι aor. ἤσθόμην bemærker
 ὁράω aor. εἶδον ser
 βοάω skriger op
 διόπερ derfor
 κατα-καύω brænder op
 αὐτόν sig selv
 ἐκ-φαίνω aor. ἐξ-έφηνα viser
 πρεσβύτερος –η –ον ældre
 δίφρον –ου τό vogn
 πτηνός –ή –όν vinget
 δρακόν –κόντος ὁ drage
 κατασκευάζω gør parat
 πυρός –οῦ ὁ hvede
 δίδωμι aor. ἔδωκα giver
 αἶρω hæver
 ὅλος –η –ον hele
 οἰκουμένη –ης ἡ verden
 κατα-σπείρω aor. κατ- ἔσπειρα
 tilsår

Διὸς δὲ Πλούτωνι τὴν
 Περσεφόνην ἀναπέμψαι κελεύσαντος, ὁ
 Πλούτων, πολὺν χρόνον παρὰ τῇ μητρὶ μὴ
 καταμεῖναι βουλόμενος, ῥοιᾶς κόκκον
 ἔδωκεν αὐτῇ φαγεῖν. ἢ δὲ οὐ προῖδομένη
 τὴν συμφορὰν ἔφαγεν αὐτόν. ἐπεὶ δὲ τοῦτο
 εἶδε καὶ κατεμαρτύρησεν τῆς Περσεφόνης
 Ἀσκάλαφος ὁ τοῦ Ἀχέροντος καὶ Γοργύρας
 υἱός, τούτῳ μὲν Δημήτηρ ἐν Ἄιδου βαρεῖαν
 πέτραν ἐπέθηκε. Περσεφόνην δὲ καθ’
 ἕκαστον ἐνιαυτὸν τὸ μὲν τρίτον μετὰ
 Πλούτωνος μένειν δεῖ, τὸ δὲ λοιπὸν παρὰ
 τοῖς θεοῖς.

K3.2 PERSEPHONE, DEMETER

ἀναπέμπω sender tilbage
 καταμένω aor. κατέμεινα forbliver
 ῥοιᾶ -ᾶς ἢ granatæble
 κόκκος -ου ὁ kerne
 δίδωμι aor. ἔδωκα giver
 ἐσθίω aor. ἔφαγον spiser
 προ-οράω aor. προ-εἶδον forudser,
 gennemskuer
 συμφορὰ -ᾶς ἢ ulykke, følge
 καταμαρτυρέω vidner imod
 (m.gen.)
 Ἀσκάλαφος -ου ὁ Askalafos
 Ἀχέρων -οντος ὁ Acheron
 Γοργύρα -ας ἢ Gorgyra
 υἱός -οῦ ὁ søn
 βαρύς -εῖα -ύ tung
 ἐπι-τίθημι aor. ἐπ-έθηκα lægger på
 καθ’ ἕκαστον ἐνιαυτὸν hvert år
 τρίτον -ου τό tredjedel
 λοιπός -ή -όν resterende, øvrige

Grammatik

Morfologi:

Der er ingen grammatik i denne lektion, der ikke tidligere er blevet præsenteret, så derfor kun lidt repetition af participierne og μι-verbet.

Participium	aktiv imperfektiv/stamme-aorist	aktiv σ-aorist
maskulinum	-ων	-σας
femininum	-ουσα	-σασα
neutrum	-ον	-σαν
Participium	medium imperfektiv/stamme-aorist	medium σ-aorist
maskulinum	-ομενος	-σαμενος
femininum	-ομενη	-σαμενη
neutrum	-ομενον	-σαμενον

(Methodos 7.7)

μι-verbet i præsens imperfektiv aktiv

1. person singularis	-μι	1. person pluralis	-μεν
2. person singularis	-ς	2. person pluralis	-τε
3. person singularis	-σι(ν)	3. person pluralis	-σι(ν)

(Methodos 7.12.1 og 7.12.3)

Syntaks:

Både akkusativ og genitiv kan bruges adverbialt til at udtrykke tid, her τὰς νύκτας og νυκτός; akkusativ udtrykker tiden "hvor længe", mens genitiven udtrykker en begrænsning "inden for hvilken" noget finder sted – Methodos 13.3.2 og 13.4.3

I afsnittet om Demeter er der rigtig mange participier både i imperfektiv og aorist. I den forbindelse skal I huske på to ting: DELS at et imperfektivt participium angiver, at den handling der udtrykkes i participiet er samtidig med handlingen i hoved verbet, et aorist participium angiver, at handlingen er afsluttet i forhold til handlingen i hoved verbet, DELS at et stamme-aorist participium har samme endelser som et imperfektivt participium. Det er altså udelukkende på stammen, at vi kan se, at det er aorist.

Lidt hjælp: Διὸς συνεργοῦντος er en absolut genitiv; μανθάνω aorist ἔμαθον = jeg lærer;

οικέω = jeg bor, τῶν ἐν Ἑρμιόني οἰκούντων = de i Hermion boende, her er participiet blevet substantiveret ved hjælp af den bestemte artikel, så en mere mundret oversættelse kunne være "beboerne/indbyggerne i Hermion"; ἦκω = jeg kommer, er tilstede, i teksten optræder dette verbum i præteritum, men da η ikke kan forlænges, kan man ikke se augmentet; πρῶτον μὲν...ἔπειτα δέ = først...dernæst, dette 'par' kan sagtens hænge sammen selv om der er punktum mellem dem. Ἰάμβη er et navn. τὴν θεὸν μειδιᾶσαι er en akkusativ med infinitiv; λέγουσιν = de siger, svarer her til dansk "man siger".

Καπίτελ 10: ὁ Πειραιεύς

ἔωθεν δὲ Νικήρατος εἰς Πειραιᾶ ἤρχετο.
τοῦ δὲ Ονησίμου ἀκολουθοῦντος, τὸν
φίλον Σοφοκλῆ ἐν Πειραιεὶ ἐπιφοιτᾶν
ἐβούλετο. ἄλλων δὲ δούλων πίθους ἀπὸ
τοῦ ἐργαστηρίου ἐκεῖσε ἠνεγκόντων, τὸ
στρογγυλὸν πλοῖον τοῦ Σοφοκλέους ἐπὶ
τὴν Σικελίαν πλεῖν ἐτοῖμον ἦν.

κατὰ δὲ τὰ μακρὰ τεῖχη βαίνοντες οἱ δύο
ἄνδρες πρὸς τοὺς λιμένας ἔβλεπον. ἐν μὲν
ἀριστερᾷ τὸ Φάληρον ἐφαίνετο, ἔμπροσθεν
δὲ κατὰ μικρὸν τοὺς λιμένας τῆς Ζέας καὶ
τῆς Μουνυχίας, ὅπου νεώρια καὶ μακρὰ
πλοῖα ἦσαν, κατείδον.

προσερχόμενοι δὲ πρὸς Πειραιᾶ Νικήρατος
καὶ Ὀνήσιμος τὴν μὲν ἑορτήν, ἣν οἱ
ἐπιχώριοι ἐποιοῦν, ἐξαίφνη ἐθέασαντο, καὶ
καλὴ ἢ πομπὴ αὐτοῖς ἔδοξεν εἶναι. νῦν δ'
ἄνδρες καὶ γυναῖκας καὶ τέκνα οἴκαδε
ὠρωμένους ἰδόντες, τὸν ἐμπορικὸν
λιμῆνα καὶ Σοφοκλῆ, τὸν ναύκληρον, ὃς
κατὰ θάλασσαν ἐργάζετο, ἐζήτουν.

εἰς τὸν ἐμπορικὸν λιμῆνα εἰσερχόμενοι
ἑρμᾶς κατὰ τὴν ὁδὸν ἠὔρον. ὁ δ' Ἑρμῆς ὁ
θεὸς τῆς ἐμπορίας ὦν καπήλους καὶ
ναύτας ἐφύλαττεν.

Πειραιεύς –εὸς ἢ Piraeus
ἀκολουθέω følger med, ledsager
Σοφοκλῆς –έους Sofokles
ἐπιφοιτάω besøger (m. akkusativ)
βούλομαι vil
ἄλλος -ἡ –ον anden
ἐκεῖσε adv. derhen
φέρω aor. ἠνεγκον bærer, bringer
στρογγυλός -ἡ –όν rund
πλοῖον, τὸ skib
στρογγυλὸν πλοῖον krigsskib
Σικελία ἢ Sicilien
πλέω sejler
ἐτοῖμος -ἡ –ον parat
κατὰ langs (m. akk.)
μακρός -ἡ –όν lang
τεῖχος οὐς, to mur
βαίνω går
ἄνῆρ ἄνδρός, ὁ mand
λιμῆν -μένος, ὁ havn
βλέπω ser
ἀριστερός -ἡ –όν venstre
Φάληρον, τὸ Faleron
φαίνω viser, i med. φαίνομαι ofte med
betydning 'viser sig'
ἔμπροσθεν foran
κατὰ μικρὸν lidt efter lidt
Ζεα ἢ, Μουνυχία ἢ to havneområder
νεώριον to værft
μακρὰ πλοῖα 'langskibe', handelsskibe
καθοράω aor. κατείδον ser
προσερχομαι nærmer sig
ἑορτὴ ἢ fest
ἐπιχώριος -ἡ –ον lokal (indbygger)
ποιέω gør, laver
ἐξαίφνη adv. pludselig
θεάομαι se, betragter
πομπὴ ἢ optog
δοκέω aor. ἔδοξε forekomme (beslutte)
εἶναι inf. af eimi
γύνῃ γυναῖκος ἢ kvinde
τέκνον τὸ barn
οἴκαδε hjemad
ὠρμάω bevæger sig
ὀράω aor. εἶδον (aor. part. ἰδών) ser
ἐμπορικὸς -ἡ –όν handels-
ναύκληρος ὁ skipper
θάλασσα ἢ hav
ζητέω søge, leder efter
εἰσερχομαι går ind
ἑρμῆς -ου ὁ herme (stenblok m. buste)
ὁδος -ου ἢ vej
κάπηλος ὁ handelsmand
ναύτας -ου ὁ sømand

Διάλογος α'

Νικήρατος	τὰ πάντα ἐτοιμὰ ἐστίν;	ποῦ ἦναι?
Σοφοκλῆς	ἐτοιμα γε.	ἀριστάω spiser frokost
Νικήρατος	ἀλλὰ ποῦ οἱ ναύται;	πρω tidligt
Σοφοκλῆς	ἀριστῶσιν.	ἄρχομαι begynder (m. partc.)
Νικήρατος	πρω ἀριστῶσιν.	ποῖος -α -ον hvilken slags
Σοφοκλῆς	πρω ἐργαζόμενοι ἤρξαντο.	ἀήρ -ρος ὁ vejr, luft
Νικήρατος	καὶ ποῖος ὁ ἀήρ;	ἄνεμος -ου vind
Σοφοκλῆς	ὁ ἄνεμος οὐριος φαίνεται.	οὐριος -α -ον gunstig
Νικήρατος	καλῶς γε.	

ὁ μῦθος τοῦ Πλατῶνος περὶ τοῦ Ἡρός

ἐν τῷ διαλόγῳ τοῦ Πλάτωνος περὶ τῆς πολιτείας Σωκράτης σχεδὸν διηγεῖται·

ἀλλ' οὐ μέντοι σοι Ἀλκίνου γε ἀπόλογον ἐρῶ, ἀλλ' ἀλκίμου μὲν ἀνδρός, Ἡρός τοῦ Ἀρμενίου, τὸ γένος Παμφύλου: ὅς ποτε ἐν πολέμῳ τελευτήσας, ὅτε τοὺς ἤδη δεκαταίους νεκροὺς ἀνεῖλον, ὑγίης μὲν ἠύρεται, μέλλων δὲ θάπτεσθαι δωδεκαταῖος ἐπὶ τῇ πυρᾷ κείμενος ἀνεβίω, ἀναβίους δ' ἔλεγεν ἅ ἐκεῖ εἶδεν. ἔφη δέ, ἐπειδὴ ἐκβῆ, τὴν ψυχὴν πορεύεσθαι μετὰ πολλῶν, καὶ ἀφικνεῖσθαι σφᾶς εἰς τόπον τινὰ δαιμόνιον, ἐν ᾧ τῆς τε γῆς δὴ εἶναι χάσματα ἐχομένῳ ἀλλήλοιν καὶ τοῦ οὐρανοῦ αὖ ἐν τῷ ἄνω ἄλλα καταντικρῦ. δικαστὰς δὲ μεταξὺ τούτων καθῆσθαι, οὓς τοὺς μὲν δικαίους κελεύειν πορεύεσθαι τὴν εἰς δεξιάν τε καὶ ἄνω διὰ τοῦ οὐρανοῦ, σημεῖα περιάψαντας τῶν δικασαμένων ἐν τῷ πρόσθεν, τοὺς δὲ ἀδίκους τὴν εἰς ἀριστεράν τε καὶ κάτω, ἔχοντας καὶ τούτους ἐν τῷ ὀπισθεν σημεῖα πάντων ὧν ἔπραξαν. ἑαυτοῦ δὲ προσελθόντος εἰπεῖν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἄγγελον ἀνθρώποις γενέσθαι τῶν ἐκεῖ.

διάλογος ου dialog
Πλάτων -ωνος Platon
πολιτεία -ας stat
Σωκράτης -ους Sokrates
σχεδόν adv. omtrent
διηγέομαι fortæller
μέντοι dog
Ἄλκινος -ου Alkinos
ἀπόλογος -ου (lang) historie
ἄλκιμος -ου brav
Ἡρ -ρός Er (navn)
Ἀρμένιος -α -ον Armenios (navn)
γένος -ους το slægt
Πάμφυλος -ου Pamfyllos (navn)
ποτε engang
πόλεμος -ου krig
τελευταίῳ dør
δεκαταῖος -η -ον på tiende dagen
ἀναιρέω aor. ἀνεῖλον samlar op
ὑγίης neutr. -η frisk, rask
εὕρισκω aor. ἠύρον finder
μέλλω skal til at
θάπτω aor. ἔθαψα begraver
δωδεκαταῖος -α -ον på tolvte dagen
νεκρός -ά -όν død
πυρά ἢ ligbål
κεῖμα ligger
ἀναβίω aor. ἀνεβίων kommer til live
ἐκεῖ derhen, der
ἐκβαίνω går væk, dør
ψυχή ἢ sjæl
πορεύομαι drager afsted
ἀφικνεῖσθαι når frem
σφᾶς (refleks. pron.) dem (selv)
τόπος ὁ sted
δαιμόνιος -α -ον guddommeligt
γῆ ἢ jorden
χάσμα -ατος το svælg, gab
ἐχομένῳ ἀλλήλοιν 'ved siden af hinanden'
οὐρανός ὁ himmel
ἄνω foroven (her ἐν τῷ ἄνω)
καταντικρῦ modsat
δικαστής -ου ὁ dommer
μεταξὺ imellem
καθῆμαι sidder
δίκαιος -α -ον retfærdig
κελεύω befaler
δεξιός -α -ον højre
σημεῖον το tegn
περιάπτω fæstner
δικάζω dømmet
πρόσθεν foran
ἀδίκος -η -ον uretfærdig
κάτω forneden
ὀπισθεν bagpå
πράττω aor. ἔπραξα gør, udfører
ἑαυτοῦ (refleks. pron.) sig selv
ἄγγελος ὁ sendebud

Grammatik

Morfologi:

Enkelte substantiver efter første deklination er maskulinum (hvor de fleste er femininum), ligesom enkelte substantiver efter anden deklination er femininum (hvor de fleste ellers er maskulinum). Maskulinums-substantiver efter første deklination har en særlig form i nom.sing. men bøjes ellers som femininumsordene:

Maskulinums-ord efter 1. deklination ὁ ναύτης osv.

mask. sing.	ὁ	ναύτης
akk. sing.		τὸν ναύτην
gen. sing.		τοῦ ναύτου
dat. sing.		τῷ ναύτῃ

mask. pl.		οἱ ναῦται
akk. pl.		τοὺς ναύτας
gen. pl.		τῶν ναυτῶν
dat. pl.		τοῖς ναύταις

Femininums-substantiver efter anden bøjning bøjes helt som maskulinums-ordene:

mask. sing.	ἡ	ὁδός
akk. sing.		τὴν ὁδόν
gen. sing.		τῆς ὁδοῦ
dat. sing.		τῇ ὁδοῦ
mask. pl.		αἱ ὁδοί
akk. pl.		τάς ὁδούς
gen. pl.		τῶν ὁδῶν
dat. pl.		ταῖς ὁδοῖς

Καπίτελ 11: αἱ συνεδρία

ὁ ναύκληρος Σοφοκλῆς θαυμάζων τὴν τέχνην τῶν Ἀττικῶν πίθων περὶ τῆς πολιτείας τῶν Ἀθῆνων τοῦ Νικηράτου πυνθάνεται. ὁ δὲ Νικηράτος ὁ δεῖ τὸν ξένον γνῶναι σημαίνει, ἵνα καὶ ἡ ξενία ἀσφαλῆς γίγνηται·
 Ἔθνησι συνεδρία ἐν πολλοῖς τόποις παραγίγονται, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι πολλάκις συναθροίζονται, ἵνα διαλέγωνται.”

ὁ ναύκληρος ἀντιλέγει·
 Ἔθνε ὁμοίως ἐν ταῖς Συρακούσαις εἶη! ὅποταν δ' ἀπορία ἦ, ὁ τύραννος ἄνευ ἐπίσκεψεως ὀρίζει. καὶ ὅποτε πάλαι σφάλλοιμεν, ἐμέμφετο ὁ δῆμος.

ὁ δὲ Νικηράτος διηγεῖται·
 ὅταν τις Ἀθηναῖος ἄγαν ἐγκράτης γίγνηται, ὀστρακίζεται καὶ αὐτὸν ὡς φυγάδα ζῆν δεῖ.

συνεδρία ἡ møde
 θαυμάζω beundrer
 τέχνη ἡ håndværk
 Ἀττικός -ἡ -όν attisk (Athens område hedder Attika)
 πίθων af πίθος
 πυνθάνομαι forhører sig (om)
 περὶ omkring, angående
 πολιτεία ἡ stat
 δεῖ (upers. verbum) det er nødvendigt at (m. akk. m.inf.)
 γινώσκω aor. ἔγνω κender, ved
 σημαίνω viser, udpeger
 ἵνα for at (m. konj.)
 ξενία ἡ gæstevenskab, forbindelse
 ἀσφαλῆς (fælleskøn) -ἡ (neutr.)
 ubrydelig
 γίγνομαι bliver
 Ἀθῆνησι i Athen
 πολὺς πολλή πολύ meget (pl. mange)
 τόπος ὁ sted
 παραγίγνομαι sker
 συναθροίζομαι mødes
 διαλέγομαι samtaler, diskuterer
 ἀντιλέγω svarer
 εἶθε gid!
 ὁμοίως ligesådan, på samme måde
 Συρακούσαι αἱ Syrakus
 ὅποτε/ὅποταν (ὅποτε + ἄν) når
 ἀπορία ἡ uvished, krise
 ἡ konj. af εἰμί
 τύραννος ὁ tyran
 ἄνευ uden (m. gen.)
 ἐπίσπεψις -εως ἡ diskussion, undersøgelse
 ὀρίζω bestemmer
 πάλαι adv. før i tiden
 σφάλλω mislykkes, ikke har succes
 μέμφω bebrejder, med. får skylden
 δῆμος ὁ folket
 ὅτε/ὅταν (ὅτε + ἄν)
 τις τι (uden accent) nogen/noget
 ἄγαν for (meget)
 ἐγκράτης neutr. -ἡ magtfuld
 ὀστρακίζω ostrakiserer, sender i eksil
 φυγάς -άδος ὁ eksileret, flygtning
 ζῆν (inf. af ζῶ) leve

Lukian: *Gudernes forsamling* (Momos "Dadel" taler til Zeus)

φημί τοίνυν δεινὰ ποιεῖν ἐνίους ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀπόχρη θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοῖς γεγενῆσθαι, ἀλλ', εἰ μὴ καὶ τοὺς ἀκολούθους καὶ θεράποντας αὐτῶν ἰσοτίμους ἡμῖν ἀποφαίνουσιν, οὐδὲν μέγα οὐδὲ νεανικὸν οἶονται εἰργάσθαι. ἀξιῶ δέ, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας μοι δοῦναι εἰπεῖν οὐδὲ γὰρ ἄν ἄλλως δυναίμην, ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλώτταν καὶ οὐδὲν ἄν κατασιωπήσαιμι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων. διελέγχω γὰρ ἅπαντα καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερόν οὔτε δεδιώς τινα οὔτε ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην ὥστε καὶ ἐπαχθῆς δοκῶ τοῖς πολλοῖς καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν ἐπονομαζόμενος. πλήν ἄλλ' ἐπέειπερ ἔξεστιν .. καὶ σύ, ὦ Ζεῦ, δίδως μετ' ἔξουσίας εἰπεῖν, οὐδὲν ὑποστειλάμενος ἐρῶ. πολλοὶ γάρ, φημί, οὐκ ἀγαπῶντες ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξυνεδρίων καὶ εὐωχοῦνται ἐπ' ἴσης, καὶ ταῦτα θνητοὶ ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἔτι καὶ τοὺς ὑπηρέτας καὶ θιασώτας τοὺς αὐτῶν ἀνήγαγον ἐς τὸν οὐρανὸν καὶ παρενέγραψαν, καὶ νῦν ἐπ' ἴσης διανομάς τε νέμονται καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, οὐδὲ καταβαλόντες ἡμῖν τὸ μετοίκιον.

δεινός -ή -όν skrækkelig
ἐνίοι pl. nogle
ἡμεῖς vi (her: vi guder)
ἀπόχρη er tilstrækkeligt
αὐτοῖς (gentager οἷς)
γεγενῆσθαι (perf. inf.) være opstået
ἀκόλουθος ὁ følgesvend, hjælper
θεράπων οντος ὁ tjener
ἰσότιμος -η -ον ligeværdig
ἀποφαίνω påviser
νεανικός -ή -όν kraftfuld
οἶομαι mener
ἐργάζομαι (perf. inf.) have udført
ἀξιῶ beder om
παρρησία ἡ (fri) taleret
δίδωμι aor. inf. δοῦναι give
φημί aor. εἶπον fut. ἐρῶ siger
δύναμαι kan
πάς -ντος πάσα -σης πᾶν -ντος al
οἶδα 3. pers. pl. ἴσασιν ved
γλώττα ἡ tunge
οὐδεῖς (οὐδενός) οὐδεμία οὐδεν
(opr. οὐδε εἷς) ingen/intet
κατασιωπάω fortie
διελέγχω gendrive
ἅπας = πᾶς
δοκέω passer (for nogen), synes
ἐς = εις
φανερός ἡ ὄν åbenlys
δέδουκα partc. δεδιώς frygtende
αἰδῶς οὐς ἡ skam
ἐπικαλύπτω skjule
γνώμη ἡ mening
ὥστε således at
ἐπαχθῆς ἡ hadet, afskyet
συκοφαντικός ἡ ὄν intrigant
φύσις εως ἡ natur
δημόσιος κατήγορος offens. anklager
ἐπονομάζω benævne, kalde
πλήν ἄλλ' men
ἐπέειπερ eftersom (= ἐπεὶ)
ἔξεστιν det er muligt
ὑποστέλλω ὑπέστειλα udelade
ἀγαπάω holder af
μετέχω har del i
ξυνεδρία = συνεδρία møde
εὐωχέω underholde overdådigt
ἐπ' ἴσης på lige vilkår
θνητός ἡ ὄν dødelig
ἐξ ἡμισείας delvis
ὑπηρέτης -ου ὁ tjener
θιασώτης -ου ὁ festgænger
ἀνάγω ἀνήγαγον tager med op
παρεγγράφω indskriver (i gruppen)
διανομή ἡ uddelt gode
νέμω nyder godt af
θυσία ἡ ofring
καταβάλλω nedkæmpe, overvinde
μετοίκιον τό bolig

Κapitel 12: ἡ κωμωδία

Σοφοκλῆς, ναύκληρος·
πολλοὶ δὲ πίθοι ἐν τῇ Σικελίᾳ ποιοῦνται
σκῆνην φαινόμενοι. γράφονται δὲ ἡ Μηδεΐα
ἢ ὁ Διόνυσος ἢ τὰ σχήματα τῆς κωμωδίας.
σαφῶς δὲ καὶ πιθανῶς γραφθέντες πολλοῖς
τέρπουσιν.

Νικήρατος·
ποῦ διδάσκονται αἱ κωμωδία;

Σοφοκλῆς·
διδάσκονται δὲ ἐν τοῖς θεάροις, ἀλλὰ ἐν τῷ
πολέμῳ ἐδιδάχθησαν ἐν τῇ ἀγορᾷ.

Νικήρατος·
ἴσως οἱ πίθοι Συρακούσιοι ἐπωλήθησαν ἂν
Ἀθήνησι;

Σοφοκλῆς·
εἰ ἤνεγκέ τις αὐτοὺς Ἀθηνάζε.

Νικήρατος·
Πολλὰ τὰ πράγματα ἂ Ἀθηνάζε κομίζεται.

Σοφοκλῆς·
καὶ ἡ Μήδεια δεῦρο ἐκομίσθη.

κωμωδία ἢ komedie
σκῆνη ἢ scene
φαίνω viser
Μηδεΐα ἢ Medea
σχῆμα ατος τό rolle
σαφῶς (adv.) klart
πιθανῶς (adv.) overbevisende
γράφω aor. pass. ἐγράφη
τέρπω glæder, fornøjer
διδάσκω aor. pass. ἐδιδάχθη lærer,
opsætter (teaterstykke)
θέατρον τό teater
πόλεμος ὁ krig
ἴσως (adv.) måske
Συρακουσιανός ἢ ὄν syrakusisk
Ἀθηνάζε (adv.) til Athen
κομίζω aor. pass. ἐκομίσθη fragter
Μήδεια ἢ Medea
δεῦρο (adv.) herhen

ἡ Μηδεΐα

οἱ δὲ Ἀργοναῦται ... παραπλεύσαντες
Καύκασον ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν ἦλθον: οὗτος
τῆς Κολχικῆς ἐστίν. ἐγκαθορμισθείσης δὲ τῆς
νεῶς ἦκε πρὸς Αἰήτην Ἰάσων, καὶ τὰ
ἐπιταγέντα ὑπὸ Πελίου λέγων παρεκάλει
δοῦναι τὸ δέρας αὐτῶ: ὁ δὲ δώσειν ὑπέσχετο,
ἐὰν τοὺς χαλκόποδας ταύρους μόνος
καταζεύξῃ. ἦσαν δὲ ἄγριοι παρ' αὐτῶ ταῦροι
δύο, μεγέθει διαφέροντες, δῶρον Ἡφαίστου, οἱ
χαλκοῦς μὲν εἶχον πόδας, πῦρ δὲ ἐκ στομάτων
ἐφύσων. τούτους αὐτῶ ζεύξαντι ἐπέτασσε
σπείρειν δράκοντος ὀδόντας: εἶχε γὰρ λαβῶν
παρ' Ἀθηναῖς τοὺς ἡμίσεις ὧν Κάδμος
ἔσπειρεν ἐν Θήβαις. ἀποροῦντος δὲ τοῦ
Ἰάσονος πῶς ἂν δύναίτο τοὺς ταύρους
καταζεύξαι, Μήδεια αὐτοῦ ἔρωτα ἴσχει: ἦν δὲ
αὕτη θυγάτηρ Αἰήτου καὶ Εἰδνίας τῆς
Ὠκεανοῦ, φαρμακίς. δεδοκυῖα δὲ μὴ πρὸς τῶν
ταύρων διαφθορῇ, κρύφα τοῦ πατρὸς
συνεργήσῃ αὐτῶ πρὸς τὴν κατάζευξιν τῶν
ταύρων ἐπηγγείλατο καὶ τὸ δέρας ἐγχειριεῖν,
ἐὰν ὁμότης αὐτὴν ἔξῃ γυναικίκα καὶ εἰς
Ἑλλάδα σύμπλουν ἀγάγηται. ὁμότης δὲ
Ἰάσονος φάρμακον δίδωσιν, ᾧ καταζευγνύναι
μέλλοντα τοὺς ταύρους ἐκέλευσε χρῆσαι τὴν
τε ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ σῶμα: τούτῳ γὰρ
χρισθέντα ἔφη πρὸς μίαν ἡμέραν μῆτ' ἂν ὑπὸ
πυρὸς ἀδικηθήσῃσθαι μήτε ὑπὸ σιδήρου.
ἐδήλωσε δὲ αὐτῶ σπειρομένων τῶν ὀδόντων
ἐκ γῆς ἄνδρας μέλλειν ἀναδύεσθαι ἐπ' αὐτὸν
καθωπλισμένους, οὓς ἔλεγεν ἐπειδὴν ἀθρόους
θεάσῃται, βάλλειν εἰς μέσον λίθους ἀποθεν,
ὅταν δὲ ὑπὲρ τούτου μάχωνται πρὸς
ἀλλήλους, τότε κτείνειν αὐτούς.

Ἀργοναύτης ὁ Argonaut
παραπλέω sejle forbi
Καύκασος ὁ Kaukasus
Φᾶσις ε-ως Fasis (flod)
ποταμός ὁ flod
Κολχική ἡ (γῆ) det kolchiske (land)
ἐγκαθορμίζω aor. pass. -σθην lægge til
νεως νεως ἡ skib
ἦκω kommer
Αἰήτης ὁ Aietes (Medeas far)
Ἰάσων -σονος ὁ Jason
ἐπιτάττω aor. pass. ἐπεταγῆν befale
Πελίας ου ὁ Pelias (Jasons far)
παρακάλειω pålægge
δέρας τό skind (det gyldne!)
ὑπισχνέομαι aor. ὑπεσχόμην lover
χαλκόπους -ποδος kobberfodet
ταῦρος ὁ tyr
καταζεύγνυμι komme under åg
ἄγριος ἡ ον vild
μέγεθος -ους τό størrelse
διαφέρω adskille
δῶρον ου τό gave
χάλκεος -α -ον kobber-
πούς ποδος ὁ fod
πῦρ πυρός τό ild
στόμα -ατος τό mund
φυσάω spy
σπείρω sår, sprede
δράκων -οντος drage
ὀδών -οντος tand
Θήβαι αἰ Theben (i Grækenland)
ἀπορέω ved ikke, kan ikke finde ud af
ἔρω ε-ωτος kærlighed, begær
ἰσχω parallelform af ἔχω
φαρμακίς ἴδος ἡ troldekvinde
δεῖδω perf. δέδοικα frygter
διαφθείρω aor. pass. διεφθαρήν dø
κρύφα (+ gen.) uden ... vidende
συνεργέω samarbejde, hjælpe
ἐπαγγέλλω aor. ἐπεγγειλάμην lover
ἐγχειρέω får fat i
ὄμνυμι aor. ὄμοσα lover, sværger
ἔχω fut. ἔξω
σύμπλους ουν medpassager
φάρμακον τό tryllemiddel
χρίω aor. pass. ἐχρισθήν salver
ἀσπίς -ίδος ἡ skjold
δόρυ δόρατος τό spyd
σῶμα σώματος τό krop
ἀδικέω rammer
σίδηρον τό stål
δηλώω gør klart, fortæller
ἀναδύομαι opstår
καθοπλίζω perf. καθωπλίσμαι bevæbner
ἄθροος -η -ον i grupper
ἀποθεν på afstand, fra afstand
μάχομαι kæmper
κτείνω dræber

Kapitel 13: To samfundsdiskussioner

Aristofanes: Lysistrate, v. 119ff.

Λυσιστράτη

λέγοιμ' ἄν: οὐ δεῖ γὰρ κεκρύφθαι τὸν λόγον.
 ἡμῖν γὰρ ὧ̄ γυναῖκες, εἶπερ μέλλομεν
 ἀναγκάσειν τοὺς ἄνδρας εἰρήνην ἄγειν,
 ἀφεκτέ' ἐστὶ—

Καλονίκη

τοῦ; φράσον.

Λυσιστράτη

ποιήσετ' οὖν;

Καλονίκη

ποιήσομεν, κἂν ἀποθανεῖν ἡμᾶς δέη.

Λυσιστράτη

ἀφεκτέα τοίνυν ἐστὶν ἡμῖν τοῦ πέους.
 τί μοι μεταστρέφεσθε; ποῖ βαδίζετε;
 αὗται τί μοιμουᾶτε κἀνανεύετε;
 τί χρώς τέτραπται; τί δάκρυον κατεΐβεται;
 ποιήσετ' ἢ οὐ ποιήσετ'; ἢ τί μέλλετε;

Καλονίκη

οὐκ ἂν ποιήσαιμ', ἀλλ' ὁ πόλεμος ἐρπέτω.

Μυρρίνη

μὰ Δί' οὐδ' ἐγὼ γάρ, ἀλλ' ὁ πόλεμος ἐρπέτω.

Λυσιστράτη

ταυτὶ σὺ λέγεις ὧ̄ ψῆττα; καὶ μὴν ἄρτι γε
 ἔφησθα σαυτῆς κἂν παρατεμεῖν θῆμισυ.

Καλονίκη

ἄλλ' ἄλλ' ὅ τι βούλει: κἂν με χρῆ διὰ τοῦ πυρός
 ἐθέλω βαδίζειν: τοῦτο μάλλον τοῦ πέους.
 οὐδὲν γὰρ οἶον ὧ̄ φίλη Λυσιστράτη.

κεκρύφθαι perf. inf. af κρύπτω
 λόγος ὁ tale, omtale
 ἡμεῖς vi
 εἶπερ = εἰ + περ hvis, dersom
 μέλλω skal til at
 ἀναγκάζω tvinger
 ἀνὴρ ἀνδρός ὁ mand
 εἰρήνη ἡ fred
 ἄγω fører, slutter (fred)
 ἀφέχω gerund. ἀφεκτέος -η -ov
 afholde sig
 τοῦ gen. af τις τι nogen/noget
 φράζω siger, fortæller
 ποιέω gør
 κἂν = καὶ + ἂν selvom
 ἀποθνήσκω aor. ἀπέθανον dør
 δεῖ konj. δέη (upers.) det er nødvendigt
 πέος -ους τό pik
 μεταστρέφω vender om, (med.)
 vender sig
 ποῖ hvorhen
 βαδίζω går
 οὗτος αὕτη τοῦτο denne/dette
 μοιμουᾶω presser læberne sammen
 ἀνανεύω (κἀνανεύετε = καὶ +
 ἀνανεύετε) nikker nej (bagud)
 χρώς χρωτός ὁ hud
 τρέπω perf. med. τέτραμμα (3. pers.
 sing.) τέτραπται vender
 δάκρυον τό tåre
 κατεΐβομαι lader flyde
 πόλεμος ὁ krig
 ἔρπω (imp. 3. pers.) ἐρπέτω kommer
 ταυτὶ ταῦτα + ἰ ('-her')
 ψῆττα ἡ rødspætte
 μὴν sandelig
 ἄρτι for nylig
 γε sandelig
 φημί siger
 σαυτῆς = σου + αὐτῆς
 παρατέμνω aor. παρέτεμον skærer
 ἡμισυς -σεια -συ halv, halvdel
 βούλομαι vil
 χρῆ (upers.) det er nødvendigt
 διά (m.gen.) gennem
 πῦρ πυρός τό ild
 μάλλον hellere
 οἶος -α -ov ligesådan

Xenofon: Kyrupædien 1.1

ἐννοιά ποθ' ἡμῖν ἐγένετο ὅσαι δημοκρατίαι
κατελύθησαν ὑπὸ τῶν ἄλλως πως βουλομένων
πολιτεύεσθαι μᾶλλον ἢ ἐν δημοκρατία, ὅσαι τ' αὖ
μοναρχίαι, ὅσαι τε ὀλιγαρχίαι ἀνήρηνται ἤδη ὑπὸ
δήμων, καὶ ὅσοι τυραννεῖν ἐπιχειρήσαντες οἱ μὲν
αὐτῶν καὶ ταχὺ πάμπαν κατελύθησαν, οἱ δὲ κἄν
ὀποσονοῦν χρόνον ἄρχοντες διαγέωνται,
θαυμάζονται ὡς σοφοί τε καὶ εὐτυχεῖς ἄνδρες
γεγεννημένοι. πολλοὺς δ' ἔδοκοῦμεν καταμεμαθηκέναι
καὶ ἐν ἰδίῳ οἴκῳ τοὺς μὲν ἔχοντας καὶ πλείονας
οἰκέτας, τοὺς δὲ καὶ πάνυ ὀλίγους, καὶ ὅμως οὐδὲ τοῖς
ὀλίγοις τούτοις πάνυ τι δυναμένους χρῆσθαι
πειθομένοις τοὺς δεσπότας.
ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐνενοοῦμεν ὅτι ἄρχοντες μὲν εἰσι
καὶ οἱ βουκόλοι τῶν βοῶν καὶ οἱ ἵπποφορβοὶ τῶν ἵππων,
καὶ πάντες δὲ οἱ καλούμενοι νομεῖς ὧν ἂν ἐπιστατῶσι
ζῶων εἰκότως ἂν ἄρχοντες τούτων νομίζοιντο: πάσας
τοίνυν ταύτας τὰς ἀγέλας ἔδοκοῦμεν ὄρᾱν μᾶλλον
ἐθελούσας πείθεσθαι τοῖς νομεῦσιν ἢ τοὺς ἀνθρώπους
τοῖς ἄρχουσι. πορεύονται τε γὰρ αἱ ἀγέλαι ἢ ἂν αὐτὰς
εὐθύνωσιν οἱ νομεῖς, νέμονται τε χωρία ἐφ' ὅποια ἂν
αὐτὰς ἐπάγωσιν, ἀπέχονται τε ὧν ἂν αὐτὰς ἀπείρωσι:
καὶ τοῖς καρποῖς τοίνυν τοῖς γιγνομένοις ἐξ αὐτῶν ἕως
τοὺς νομέας χρῆσθαι οὕτως ὅπως ἂν αὐτοὶ βούλωνται.
ἔτι τοίνυν οὐδεμίαν πώποτε ἀγέλην ἠσθήμεθα
συστᾶσαν ἐπὶ τὸν νομέα οὔτε ὡς μὴ πείθεσθαι οὔτε ὡς
μὴ ἐπιτρέπειν τῷ καρπῷ χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ
χαλεπώτερά ἐστιν αἱ ἀγέλαι πᾶσι τοῖς ἀλλοφύλοις ἢ
τοῖς ἄρχουσι τε καὶ ὠφελουμένοις ἀπ' αὐτῶν:
ἀνθρώποι δὲ ἐπ' οὐδένας μᾶλλον συνίστανται ἢ ἐπὶ
τούτους οὓς ἂν αἰσθωνται ἄρχειν αὐτῶν ἐπιχειροῦντας.
ὅτε μὲν δὴ ταῦτα ἐνεθυμούμεθα, οὕτως ἐγινώσκομεν
περὶ αὐτῶν, ὡς ἀνθρώπῳ πεφυκότι πάντων τῶν ἄλλων
ῥᾶον εἶη ζῶων ἢ ἀνθρώπων ἄρχειν.

ἐννοία ἢ tanke
ὅσος ἢ on hvor meget/mange
δημοκρατία ἢ demokrati
καταλύω opløser
ὑπὸ (+gen.) af
ἄλλως anderledes
πολιτεύω styrer (en stat)
αὖ på den anden side, derimod
μοναρχία ἢ monarki
ὀλιγαρχία ἢ oligarki
ἀναιρέω bringer til ophør
ἤδη allerede
τυραννέω styrer tyrannisk
ἐπιχειρέω forsøger
ταχύς -εἰα -υ adv. ταχύ hurtig
πάμπαν helt og aldeles
ὀποσονοῦν = ὀποσόν + οὔν
χρόνος ὁ tid
ἄρχω (m. gen.) hersker over, styrer
διαγίγνομαι aor. διέγεγον lykkes
σοφός ἢ ὄν klog
εὐτυχής -εἰα -ῆ lykkelig
γίγνομαι perf. γέγονα bliver
καταμανθάνω perf. -μεμάθηκα
observerer
ἴδιος -α -ον egen/egget
πλείων -ονος adskillige
οἰκέτης ὁ slaver
ὅμως dog
πάνυ meget
χράω drage nytte af
δεσπότης ὁ
ἐννοέω
βουκόλος ὁ
ἵπποφορβός ὁ hesteopdrætter
νομεύς ὁ
ἐπιστατέω står i spidsen for
ζῶων τό dyr
εἰκότως passende
νομίζω mener
ἀγέλη ἢ (dyre)flok
πορεύομαι drager afsted
ἢ hvorhen
εὐθύνω dirigerer
νέμομαι græsser
ἐπάγω fører
ἀπέχω holder væk
ἀπείρω lukker ude
καρπός ὁ frugt
ἔάω tillade
πώποτε nogensinde
αἰσθάνομαι bemærke
συνίστημι gøre oprør
ἐπιτρέπω tillade
ἀλλόφυλος -ῆ -ον af anden (dyre)art
ὠφελέω γαονερ
ἐνθυμέω indser
φύω opstå (her: ”som han er skabt”)
ῥᾶον (komp. af ῥᾶδιος) lettere

